

אתגרתא

בשבע 6 ט"ז באב תשפ"ג, 03.08.23

הספר המיושן הזה
יכול להפוך גם את
הפקקים בדרך לטיול
לתענוג // עפרה לקס

"מאז שקמנו - אף דונם לא
ננטש". הארגון שהקים וואל
זילברמן החזיר לחקלאים
את הכבוד הלאומי
// עניין אישי, יוסף ארנפלד

סכנת תביעה

מושיק קוברסקי ועדי סבן, חברי פרויקט 315, לא
הופתעו כשהשופטים הודיעו לאחרונה על קריסת תיק
4000. מה שמטריד אותם כעת יותר הוא התנהלותה
הנקמנית והברוטלית לטענתם של הפרקליטות מול
עדים ונחקרים, שמציבה סימן שאלה גדול מעל מערכת
הצדק במדינת ישראל // **אסף משניות**

קרן קימת לישראל

(ע"ר)

אשכולות

מרכזי הסיור והתודעה של ישראל

טיולי חתולים

לבחירתכם:

סיורי חמישי בערב

או טיולי שישי בבוקר
באתרי קק"ל

בחדש אוגוסט

עם מדריכי אשכולות בשיתוף חטיבת החינוך והקהילה בקק"ל

סטודיו בית עמי

או

טיולי בוקר

שישי | 10:00-13:00

א' אלול, 18.8 | ח' אלול, 25.8

סיורי שקיעה

חמישי | 18:00-21:00

ל' אב, 17.8 | ז' אלול, 24.8

- בקעת הירדן
- ההר הטוב הזה: כביר**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד שומרון
- על גדות הירקון**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד בשבילוד
- מעיינות הסטף**
בהדרכת מדרשת חברון
- טבע ירושלמי: יער ירושלים**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד ראשית ירושלים
- תנ"ך בשפלת יהודה: פארק קנדה**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד הרי גופנא
- מתיישבים בנגב: יער בארי**
בהדרכת מרכז נצרים

- אל קניוני מרכז הגולן**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד קשת יהונתן
- עמק התכלת בצפת**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד אורות הגליל
- בשביל החלב: מעיינות גוש חלב**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד מורשת הגליל העליון
- טבע עירוני וגשרים תלויים בפארק נשר**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד גליל
- "חופים הם לפעמים געגועים" נחל חדרה**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד בשבילנו
- שומרים על הנחל**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד

- בשבילנו
- סיור צפרות בסוואנה של בקעת הירדן**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד בקעת הירדן
- הראשון לשומרון**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד שומרון
- על גדות הירקון**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד בשבילוד
- בין צרעה לאשתאול**
בהדרכת מדרשת חברון
- "טבורו של עולם" בירושלים**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד עיר דוד
- "מעבר לחומה" השכונות הראשונות בירושלים**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד ראשית ירושלים
- מתיישבים בנגב: יער בארי**
בהדרכת מרכז נצרים
- בירת הנגב ובית אשל**
בהדרכת מדרשת חברון

- המזרח הפרוע ברמת הגולן**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד קשת יהונתן
- משמר הירדן הישנה**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד ראש פינה
- עכו פנים רבות לה**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד גליל
- מופע נודד בעיר העתיקה צפת**
בהדרכת מדרשת רוח צפת
- חלוצים וחולמים בחניתה ומערת קשת**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד מורשת הגליל העליון
- ליל ירח בהר הגלבוע**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד גלבוע מעיינות
- סליחות וטבע בפארק המעיינות**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד גלבוע מעיינות
- זיכרון יעקב שלי**
בהדרכת מרכז סיור ולימוד

מוקדים שונים ברחבי הארץ בכל יום!

להרשמה ופרטים נוספים

www.eshkolot.org

הלוואת 5 כוכבים בפועלים

₪30,000

בהחזר חודשי החל מ-408₪

גל אורן לונדון BSR

הלוואה לחופשת 'בין הזמנים' לוקחים רק בפועלים!

ניתן לבקש הלוואה
עד 250,000₪

הכסף נכנס
ישירות לחשבון

תהליך מהיר
ופשוט

אפשרות להתחיל לשלם
בעוד חצי שנה

החזר עד
100 תשלומים

לפרטים נוספים חייגו *2404

ההלוואה שבדוגמה הינה לתקופה של 100 חודשים, בריבית שנתית משתנה בשיעור פריים +1.5% נכון ליום 25.5.23. אי עמידה בפירעון ההלוואה עלולה לגרור חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצאה לפועל. כפוף לאישור הבנק ולתנאיו. בריבית שנתית משתנה בשיעור פריים +1.5% ועד פריים +9.8% המהווה ריבית נומינלית שנתית בשיעור 7.75%-16.05% וריבית מתואמת שנתית בשיעור 8.03%-17.28%, נכון ל-25.05.23.

ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

"אנו מודיעים בזאת"

אחרי שנים כמונופול בתחום המזון, שטראוס מרחיבה את פעילותה לתחום החינוך מחדש

1 הבעיה העיקרית שלי עם הפסקת הפרסום של שטראוס בערוץ 14 היא לא הפסקת הפרסום. בגדול, זכותה של חברה מסחרית לפרסם איפה שהיא רוצה. בניגוד לרושם שמנסים ליצור כאן, מדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית (כן, אפילו אחרי צמצום עילת הסבירות), ואם שטראוס לא רוצה לפרסם בערוץ 14 - שלא תפרסם. אני יכול להכיל את זה. לא בגלל זה בובותי השבוע זמן יקר בניסיון להסביר לתמר, הבוטית של תמי 4, למה אני רוצה להגיע למחלקת ביטול הזמנות.

הדבר המקומם בסיפור הזה הוא הפיכתה של שטראוס ממונופול בתחום המזון למונופול בתחום הדעות. שטראוס רוצה, למעשה, לחנך מחדש מאות אלפי ישראלים. וכאן, גם אם ראיתם מלמעלה את ההודעה של שטראוס השבוע, אני מבקש מכם לקרוא שוב, מילה במילה, את המכתב המדהים ששלח השבוע אלעד רביד, סמנכ"ל שיווק וטרנספורמציה דיגיטלית בשטראוס, אל מיכאל אדרי, סמנכ"ל הסחר של ערוץ 14: "בהמשך להתבטאויות פוגעניות שונות, חוזרות ונשנות, בעת האחרונה בתוכניות המשודרות בערוץ, אנו מודיעים בזאת כי אנו מקפידים את הפרסום בערוץ באופן מיידי. כחברת מזון ישראלית, מקומית, גאה ואחראית, הפועלת מול מגוון רחב של קהלים בחברה הישראלית, אנו לוקחים על עצמנו אחריות בבניית אמון הצרכנים כלפינו. בכלל זה, אנו בוחרים לפרסם בהתאם לאמנת אתיקה ערכית ודורשים זאת מכלל הערוצים והפלטפורמות התקשורתיות".

2 שימו לב: שטראוס לא אומרת - כלומר לא "מודיעה בזאת" - שהיא מקפידה את הפרסום בגלל ההתבטאות של ארי שמאי על קציבת עונשו של יגאל עמיר. ראשיה יודעים היטב את מה שיוודעים כולם: ארי שמאי פוטר מיד (ועוד נרחיב על כך בהמשך). אז מה הסיבה להקפאת הפרסום? קראנו עכשיו במכתב ההקפאה, שהוא בעיקר מכתב נזיפה: "התבטאויות פוגעניות שונות, חוזרות ונשנות, בעת האחרונה בתוכניות המשודרות בערוץ". וכאן שואל הקורא: בסדר, אבל מה הן אותן התבטאויות? בואו תפרטו. תנו כמה ציטוטים. אפילו לא את כולם. רק, אפעס, כמה דוגמאות כדי שנבין על מה אנחנו מדברים. ובכן, לא במקרה אין ציטוטים במכתב. זה לא עניין של ציטוט כזה או אחר. גם לא של שדרן כזה או אחר. מה שמפריע לשטראוס הוא בעצם תפיסת העולם ה"חוזרת ונשנית" של ערוץ 14 ושל מאות אלפי הצופים בו.

ואני אסביר. נניח ששטראוס הייתה יוצאת בקמפיין מלא סוכר תחת הסלוגן "דעות שונות, שוקולד אחד". נגיד אפילו שהיא הייתה אומרת שתקפא את הפרסום בכל אתר שיפרסם טוקבקים אלימים, מימין ומשמאל, כי תפקידנו לעת הזאת להנמיך את הלהבות ולשפר את השיח הייתי אומר: וואלה, יוזמה חביבה. אחלה קד"מ לקיץ. למתג את חברת שטראוס כקונצנזוס, ככזאת שמנסה להשכיח שלום בין כל חלקי העם בימים מתוחים אלו, כי כלנו הרי עם אחד וכולנו מכורים לשוקולד.

אבל לא, מסתבר שהפרה של שטראוס היא פרה עיוורת. היא פשוט לא רואה את כל מה שמשודר בכל כלי התקשורת בישראל, בטלוויזיה ובעיתונים, שבהם שטראוס מפרסמת במיליונים. הרי התקשורת הגיעה בחודשים האחרונים לשפל חסר תקדים. היא כבר מזמן לא מסקרת. היא מחוללת, מלבה, משסה, מוציאה המונים לרחובות. יום אחרי יום, מהדורה אחרי מהדורה של שנה, של הכלת אלימות, של הפיכת אנרכיסטים לגיבורים, של פגיעה ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, של עידוד סרבנות, של חיבוק רופאים שובתים חסרי אחריות, של פגיעה בכלכלה, של אמפתיה לירידה מהארץ, וסליחה אם שכחתי משהו. בטוח שכחתי משהו. ובכן, כל זה בסדר. שטראוס לא מסוגלת להכיל כלי תקשורת אחד: ערוץ 14. מה שמשגע את ראשיה זה שאחרי עשרות שנים של תקשורת אחידה, מימי חיים יבין ברשות השידור ועד ימי מיכל פועילן בחדשות 12, קם ערוץ מסכן אחד, שנלחם על חייו כדי לתת במה לדעות אחרות, הדעות של רוב העם. על זה היא הכריזה מלחמת חורמה. הפרה השמנה של השוקולד נגד כבשת הרש של הימין.

3 החרם החרדי נגד אנג'ל ריגש אותי. הוא היה מאה אחוז אותנטי. אף אחד לא ארגן אותו באופן מסודר. לא יצא קול קורא של רבנים. זה הגיע מהעם. אנשים פשוט לא היו מסוגלים לקנות חלה לשבת ממאפייה שיושב הראש שלה פוגע בקדוש וביקר להם. ומה שהכי ריגש אותי זה שהחרם ההוא לא הקיף רק את

החרדים. הוא התחיל מהם, נכון, אבל מהר מאוד הצטרפו אליו עוד בני ברית: המוני מסורתיים, ליכודניקים, ביביסטים, סמוטריצים. בקיצור, הקהל של ערוץ 14. נכון, לקח קצת זמן, אבל כשאנג'ל הבינה שיש לה פה עסק עם ציבור כזה ענקי ואכפתי, שיועד לעמוד על כבוד ערכיו, היא נכנעה. כולנו זוכרים את הרגע הקומי הזה, בשיא האבל על הרב גרשון אדלשטיין זצ"ל, איך עמר בר לב עולה לרגל לבית האבלים ביחד עם המנכ"ל עם המגבעת ומבקש את סליחתם בדרכו המגושמת.

הסיפור של שטראוס וערוץ 14 הוא פי אלף יותר חמור. זה לא שבכיר בחברה אמר משהו או הפגין נגד משהו. זו החלטה רשמית של החברה, מכתב עם הלוגו הצבעוני שלה, שבעצם אומר למאות אלפי הצרכנים שלה: אתם טובים לנו כקונים, אבל הדעה שלכם לא לגיטימית. אנחנו נחנוק לכם את הערוץ היחיד שבו אתם מרגישים סוף סוף בבית. הפה שלכם טוב בשביל מילקי וחומוס וסוכריות קופצות וסוכר בכמות גבוהה וחומרי טעם וריח - אבל הפה שלכם לא טוב בשביל לדבר.

בעצם, ניתן לכם לדבר, אבל רק אחרי שתלמדו איך לעשות את זה נכון. הרי שטראוס לא אמרה שהיא מפסיקה לחלוטין את הפרסום. זאת רק הקפאה. כלומר, הפסקה על תנאי: ערוץ 14 עוד יכול לחזור בתשובה. לתקן את דרכיו. ליישר את אורחותיו. שדרניו הסוררים עוד יכולים ללמוד איך לדבר מהמאורות הגדולים של הערוצים האחרים שבהם שטראוס לא תעלה על דעתה להקפא את הפרסום. נגיד מגילת גוטמן בערוץ 12 (שאמרה שהחרדים מוצצי דם וחוזרה לשדר בתוכנית הבאה), מנתן זהבי בערוץ 13 (שאמר... טוב, אין לי פה מספיק מקום לכתוב מה הוא אמר על החרדים/המתנחלים/הש"סניקים/הליכודניקים/המסורתיים), מאייל ברקוביץ' (שבהחלט מתחרה בזוהרי, רק עם הרבה פחות כישרון), ותכל'ס מכל כך הרבה שדרנים שבימים אלה נמצאים בקמפיין, לא בסיקור.

4 ותקראו איך המכתב של שטראוס מסתיים. זה כבר באמת מדהים: "רק ככל שנשתכנע שהערוץ עומד בדרישות האמנה ובערכים לאורם אנו פועלים ולאורך זמן, נשקול את המשך הפרסום. מצורפת אמנת האתיקה". אתם מבינים למה אני אומר ששטראוס הפכה מחברת מזון לחברה לחינוך מחדש? לפני שזה מקומם, זה פשוט מצחיק. להנהלת שטראוס יש מודעות עצמית של ציטוט דולפינים בטעם גבינה. תירגעו חברים, אתם כולה חברת מזון. סליחה, ענקית מזון. כל הכבוד למשפחת שטראוס. באמת. אני לרגע לא מזלזל בהצלחה המסחרית הענקית. בטח לא בהעסקה של ישראלים רבים (שבתפיסת העולם של חלקם הגדול פגעתם קשות השבוע). אבל "אמנת אתיקה"? "הערכים לאורם אנו פועלים"? נהייתם לי המכון הישראלי לדמוקרטיה ותפוצצ'פס? מהם הערכים? חומוס עושים באהבה או לא עושים בכלל? תודה באמת שהסתפקתם באמנה ולא הלכתם על כתיבת חוקה. חוקת שטראוס.

וכשכל הצדקנות הזאת מגיעה עם אלימות כלכלית, עם חרם, כחלק מהתארגנות צינית של בעלים של עוד חברות ענק במשק, בשיתוף עם ראשי מחאת קפלן האנרכיסטית, להרוג את ערוץ הטלוויזיה היחיד של 64 מנדטים שלא חושבים כמוהם, במסווה של "אתיקה ערכית", זה כבר שיא חדש בצביעות.

"בחודשים האחרונים", כתב השבוע להנהלת ערוץ 14 יוגב וייס, מנהל תקשורת שיווקית בחברת דלק מוטורס, יבואנית רכבי היוקרה, "החברה הישראלית נקרת תחת מחלוקת עמוקה שמציבה אותה באחד הצמתים הרגישים והמתוחים שידענו בהיסטוריה שלנו. בתקופה זו, על כולנו לעשות את כל אשר לאל ידיו על מנת לשכך את הלהבות, להדגיש את

המאחד ולא את המפריד. לצערנו ערוץ 14 לא רק שאינו עושה כך אלא מעמיק את הקרע ומרחיב את השסעים... לפיכך הוריתי על הפסקה מיידית של פרסום מותגי הקבוצה בערוץ 14. אני מקווה שמהלך זה יביא את קברניטי הערוץ לערוך בדיק בית פנימי. רק לאחר שינוי מדיניות מהותי נשקול מחדש את החלטתנו". סוף ציטוט. אתם שומעים? דלק מוטורס קוראים לערוץ 14 לערוך "בדיק בית פנימי" ו"לעשות שינוי מדיניות מהותי" ואו, ורק אז, "נשקול מחדש את החלטתנו". רגע, לא הבנתי: מי ישקול מחדש? ועדת האתיקה? אולי הוועדה הרוחנית של דלק מוטורס? טוב שלא הזכרתם לנו את ימי הסליחות הממשמשים ובאים. לא יודע מה אתם יותר: חצופים או פתטיים. חושבים שבעל האגוז הוא בעל הדעה. אין, אני אומר לכם, איך התבאסתי השבוע שאני לא באמצע רכישת ב.מ.וו. מה זה ביטול מנוי לתמי 4 מול ביטול עסקה על ב.מ.וו?

5 ומילה שחייבים לומר על ההתבטאות של שמאי, למרות שכבר מאוחר מדי, היא נכנסה לטיעוני הפייק של השמאל ולא תצא משם לעולם. זהו. היא מונחת שם בפנתאון לצד ארון המתים בהפגנה בצומת רעננה. אבל בכל זאת, כמה עובדות קצרות בשביל הפרוטוקול: קודם כול, ארי שמאי יושב על כיסא השמאלני בפטריוטים. איש ימין בחיים לא היה מדבר ככה. ולמה איש ימין לא היה מדבר ככה? כי בניגוד לתעמולת השמאל, שלוקחת יותר מדי ברצינות את מערכוני ההסתה שהיא כותבת לעצמה, יגאל עמיר לא הולך להסתחר מהכלא. החיים הם לא מערכון של החמישייה הקאמרית. אין שום תנועה רצינית בימין שפועלת למען שחרורו של יגאל עמיר. בימין כועסים עליו לא פחות מבשמאל, אולי יותר אפילו. אנחנו בימין מאמינים במורשת רבין ש"האלימות היא כרסום יסוד הדמוקרטיה הישראלית. יש לגנות אותה, להוקיע אותה, לבודד אותה. זו לא דרכה של מדינת ישראל. בדמוקרטיה יכולות להיות מחלוקות, אך ההכרעה תהיה בבחירות דמוקרטיות". מילים כדורבנות.

אז מי, אם כן, מחא כפיים לדבריו של שמאי? חמישה שבבניקים שנולדו הרבה אחרי רצח רבין וספק אם הבינו בכלל על מה שמאי מדבר. איך אני יודע שרק קומץ קטן מאוד מחא כפיים? כי ישבתי באולפן לצידו כשהוא אמר את זה. ראיתי מי מחא כפיים ומי ישב נכון בדומייה, שזה רוב הקהל. וגם ינון מגל (שלא ידעתי שהוא בכלל יודע להיות נבון ממשוה). ואגב, אני ויתר חברי הפאנל מחינו מיידית על הדברים. טוב, את זה אפשר לראות בשידור עצמו.

בדרך חזרה מהאולפן במודיעין לירושלים, עוד לפני שהספקתי להגיע לפקק של שער הגיא, עודכנתי שהוא פוטר. "הדברים החמורים שאמר ארי שמאי משקפים את דעתי בלבד. לאור חומרת הדברים, מר שמאי לא יוזמן יותר להופיע בתוכניות הערוץ", נאמר בהודעה רשמית של הערוץ שיצאה 45 דקות אחרי סיום התוכנית. זהו צעד חסר תקדים (והיו שאמרו שאפילו מוגזם) שאני לא זוכר כמותו בתקשורת. אם היו נוהגים בנתן זהבי כך, הוא כבר מזמן היה הופך לנהג משאית של שטראוס.

ועוד משהו: שמאי, שמשמש משנת 2005 כעורך דינו של יגאל עמיר, טוען כבר שנים מתוקף תפקידו, עוד כשהיה איש שמאל קיצוני והצביע למפלגות ערביות, שנעשה לעמיר עוול משפטי בעצם העובדה שנחקק חוק פרסונלי טרוראקטיבי בשבילו. הוא אומר את זה בכל במה ובכל ערוץ. מבחינתו זה עניין משפטי נטו. ערוץ 14 היה היחיד שפיטר אותו אחרי האמירה הזאת. כנראה בשל ההבנה שההתבטאות שלו במסגרת הזאת תנוצל להכפשת הערוץ כולו, כאילו מנסים לקדם בו את הרפורמה של יריב לוין ואת שחרורו של יגאל עמיר. מה שאכן קרה, למרות הפיטורין המהירים. שטראוס אומנם לא הזכירה את ההתבטאות של שמאי במכתבה (דלק מוטורס בדיק בית דווקא כן) אבל בהחלט רכבה על המומנטום כדי להודיע על הפסקת הפרסום בערוץ. מעניין אם בהמשך הרשימה השחורה של שטראוס נמצאת העיתונות החרדית, שם הרי תוקפים במילים לא פחות חריפות את המחאה נגד הרפורמה המשפטית. וחוצץ מזה, הנשים שם שפחות, לא?

6 עוד מילדות מילקי היה בשבילי אחד המאכלים הכי נחשקים שיש. וגם כמבוגר, ואפילו כמבוגר בדיאטה, לפעמים קשה לי לעמוד בפיתוי. אתם יודעים, הקצפת, השוקולד, המרקם. השבוע, בפעם הראשונה בחיי, עמדתי מול המקרר בסופר והמילקי של שטראוס פתאום הגיעל אותי. פשוט הגיעל. ●

גדים בשכירות בבנימין?

או

סטודנטים?

יש לנו
מבצע טופ עבורכם!

ומקבלים סבסוד
שכר דירה/ שכר לימוד
לשנתיים!

רוכשים דירה
בטופ עלי

אפרטים 8 י"א:

אלעד: 052-7-710-710

דירות
ענקיות

נוף
מרהיב

מפרט
מפנק

מחיר
מצוין

מיקום
מעולה

סטנדרט
גבוה

טופ עלי
אנשים. איכות. מיקום.

החברה לפיתוח
מטה בנימין

דירות 4,5 חדר' ודופלקסים
החל מ- 1,430,000 ₪

להתנחל בלבבות, בכבוד ובשישליק

חלבי". וקיבלנו.

באחד המקרים הגענו לבית בצפת ופתחה לנו גברת אחת כשהיא מחזיקה תינוק. שותפי היקר מר טנא לא בזבז רגע ושאל "אפשר לדבר עם אמא?", שזו שאלה שבהתחשב בכל הנתונים שעמדו לפנינו לא ברור מאיפה היא הגיעה. הגברת, שהייתה אובייסלי האמא, הסתכלה מסביב כדי להבין למי הייתה מופנית השאלה. "אמא שלי בקצריין", היא מלמלה לבסוף כדי להפיג את המבוכה. "אוקיי, אז ניקח את המעמול שלנו לדרך", עמית עדכן אותה ואפשר היה להפיק אנרגיה ממושב הרוח שנוצר בעקבות טריקת הדלת העוצמתית שקידמה את פנינו מיד לאחר מכן.

אבל הדובדבן שבקצפת הגיע ערב אחד, בעוד עמית ואני עוברים ברחוב הומה במיוחד בקריית שמונה. השכנים מהרחוב נהרו כולם לבית אחד שהיה מואר ורועש. בקיצור, מסיבה. "כנראה סיימו מסכת", מלמלנו לעצמנו בלימוד זכות בייני"שי שהיינו מחויבים בו עד תום השל"ת. ניגשנו אל הבית וראינו שם שלט גדול "ברוכה הבאה מלכה שלנו".

"כנראה הכנסת ספר תורה", מלמלנו שוב, כאילו יש בו במלמול כדי להגדס מחדש את המציאות. בירור קצר עם אחד השכנים פוצץ את הבועה. בבית המדובר שכנה לא אחרת מאשר מלכת היופי החדשה של ישראל, שזכתה בתואר מוקדם יותר באותו היום. "מגלגלים זכות על ידי זכאי", עמית קרץ לי ועשינו דרכנו אל הדלת. "רק אל תשאל אותה אם אמא בבית", לחשתי לעמית לפני שדפקנו על הדלת. הוא הנהן אבל ראיתי עליו שמדובר בחתיכת הקרבה.

למגינת ליבנו את הדלת לא פתחה המלכה, אלא דמות שקרובה יותר להגי שומר הנשים.

"מה אתם רוצים?" הוא שאל.

"באנו לדבר איתכם לגבי הכיוון שהמדינה הולכת אליו", הסברנו, "וגם לברך את המלכה כמובן".

"המלכה עסוקה", הוא החזיר בקרירות.

"מה לגבי אמא שלה?" עמית לא התאפק ופני יעקביני חפו. הגי הסתכל עלינו ככה עקום ואנחנו הבנו שמי שיימצא בחצר הפנימית אשר לא ייקרא - אחת דתו להמית, וברחנו משם כל עוד רוחנו בנו.

עד שחזרנו לשיבה הסיפור כבר עבר שכתובים ולכל החבר'ה סיפרנו שהמלכה בכבודה ובעצמה פתחה לנו את הדלת ואחרי רגע מותח הגישה לנו את ראש השרביט והצטרפנו לחגיגות. בכל זאת, יש לנו מוטיבין לשמור.

והנה אחרי שנים אנחנו שוב מוצאים את עצמנו נקראים לדגל, ואחרי התייעצות כבדת משקל עם עמית, החלטנו להכריז על נבצרות ממבצע קירוב הלבבות הנוכחי. אבל לאור ניסיון העבר המשותף שלנו, אפשר להיות אופטימיים שאולי זה בדיוק מה שיעשה את ההבדל. ●

אם לצטט את עצמי מלפני שבועיים, הציונות הדתית יכולה להאשים רק את עצמה במצב הפוליטי הנוכחי. לא בגלל סיבות קונקרטיות דווקא, אלא סתם בגלל שזה מה שאנחנו יודעים לעשות. אנחנו טובים בלהתייטר, זה מסב לנו קורת רוח שקשה להסביר, כשם שקשה לנו להימנע מההתייטרות עצמה. ובאמת נתקלתי השבוע ביוזמה סרוגה לקירוב לבבות - שיח אחים לאיחוי הקרע בעם. וכמובן חשבתי לעצמי - כמה פעמים עוד נצטרך להתנחל בלבבות האלה למען השם? הרי לסבסטיה עלינו פעם אחת ושלום, אז איך נתקענו בלופ הזה?

מבצע הפנים אל פנים המקורי תפס אותי כתלמיד שיעור ה' ביישובת ההסדר בקריית שמונה. הימים היו ימי טרום בחירות ואנחנו נשלחנו מטעם עצמנו ואחרים לקרב את לבבות תושבי הצפון אל לבבנו אנו, ואם אפשר שישמרו טב בקלפי - מה טוב.

אל המבצע יצאתי יחד עם עמית טנא, חברותא מצוינת, אדם נהדר ויותר מהכול איש שמועד לפורענות מבחינת אינטראקציות חברתיות. כי אם כבר הולכים לפגוש את העם, לפחות שיהיה מעניין.

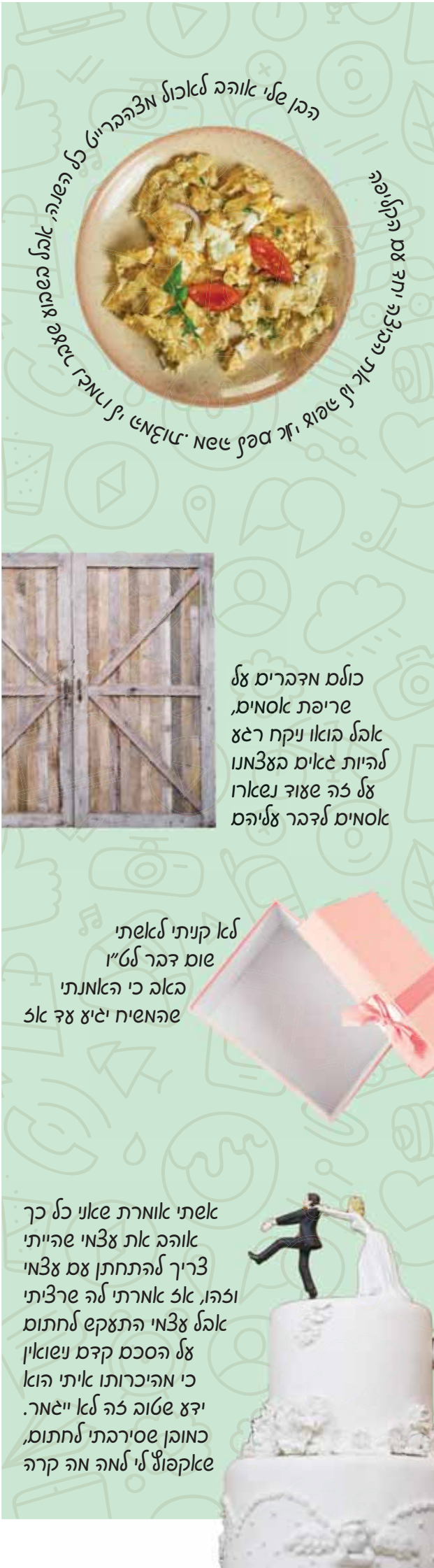
צריך לומר שמבצע קירוב לבבות בצפון הוא מראש לא פה ולא שם, רוב התושבים בקריית שמונה והסביבה היו מצביעי ימין בין כה. חלקם הגדול מסורתיים מצביעי ש"ס. אבל גם את הקרובים חשוב לקרב ואנחנו יצאנו לדרך.

ההתחלה קצת קרטעה כי בביקור הראשון שלנו דפקנו בטעות על דלת ביתו של אחד מרובי הישיבה, שלא הבין איזה לב בדיוק אנחנו מנסים לקרב ולאן. אני טענתי שזה יהיה מתנשא מצידנו להניח שבגלל שאנחנו בעצמנו דתיים אז אנחנו פטורים מלנסות להתקרב לעצמנו, וכך ישבנו שלוש שעות חצי שעה ושכנענו זה את זה להצביע למפד"ל.

אחרי שסיימנו את הווי הראשון, המשכנו לאתגרים מאתגרים יותר. ומה יותר מאתגר, אני שואל אתכם, מלעשות פנים אל פנים בבית של צד"לניק לשעבר? מסתבר שגם כאלה יש ומי יעז ליבו לומר שהם פחות יהודים מאיתנו. על הפערים האידאולוגיים עוד היה אפשר לגשר, אבל פערי השפה היו באמת בלתי ניתנים לפיצוח אז עזבנו את ביתו של הלבנוני המבולבל תוך שאנחנו שרים את החלק היותר יפה של "יה אכסוף". שיהיה לו, אין לדעת מה פיוט טוב יכול לפעול על נפש נוצרייה.

אחרי שביקרנו בכמה בתים אופייניים בקריית שמונה, השיטוט הפך מהר מאוד ממבצע קירוב לבבות למבצע מילוי קיבות. תושבי הקריה התברכו בלב רחב שהתאים להפליא לבטן הריקה של שני הבייני"שים שאכלו משה בתיבה וחצי חתיכת גולאש בארוחת הצהריים. אז מה שהתחיל ב"צהריים טובים, נשמח לשבת לדבר על הכיוון שהמדינה הולכת אליו ועל המשך קיומנו המשותף בארץ ישראל", הפך בתוך כמה ביקורים ל"צהריים טובים, אנחנו עדיין בשריים חזק מהביקור אצל אפללו או נשמח לקינוח לא

אחרי שביקרנו בכמה בתים אופייניים בקריית שמונה, השיטוט הפך מהר מאוד ממבצע קירוב לבבות למבצע מילוי קיבות. אז מה שהתחיל ב"צהריים טובים, נשמח לשבת לדבר על הכיוון שהמדינה הולכת אליו ועל המשך קיומנו המשותף", הפך בתוך כמה ביקורים ל"צהריים טובים, אנחנו עדיין בשריים חזק מהביקור אצל אפללו או נשמח לקינוח לא חלבי"

אנחנו, אין כמו אנחנו
את הקצה של החלה בחומוס

זמן כזה חומוס,
לא יס מקום אדגים?

מה זה, נגמר החומוס?
מי הולך להביא עוד
קופסה מהמקרר?

כשהחומוס אחלה כל המשפחה נהנית בשולחן השבת

בראש סרוג BOPO

אחלה טעים מנצח

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

סדק סדק תרדוף

בסך הכול רציתי לתקן את השמשה של הרכב. לרוע המזל נפלתי על חברה ששמה דגש חזק על שירותיות, שקיפות ובירוקרטיה

העליתי את התמונות, לחצתי על "שלח" ונזרקתי החוצה. שוב מילאתי, העליתי, לחצתי על "שלח" (הפעם בהמון עדינות ורגש), והאפליקציה באמת התחשבה ברגשותיי ולא זרקה אותי להתחלה אלא תקעה לי את הטלפון לגמרי. רק אחרי חמישה ניסיונות ומלמול תפילות חרישיות התרככה האפליקציה והודיעה שהפרטים נקלטו במערכת ושעכשיו אני יכול להתקשר, יכול להיות שמישהו אפילו יסכים לדבר איתי.

המוסך הוא המוסד

התקשרתי. המענה הקולי סיפר לי בהתרגשות שהחברה המזוגגת מובילה בתחום הזוגות וכל זה, ושמיד יתפנה אליי נציג ומיקומי בתור אפס. אחרי חצי דקה המערכת הודיעה שבעצם מיקומי בתור שבע וכשהיא אמרה אפס היא כנראה התכוונה לאישיות שלי. חיכיתי כמה דקות בהכנעה, ואז ענתה נציגה ואמרה שאני צריך למלא טופס מקוון. אמרתי לה שכבר מילאתי. אמרה שהיא לא רואה אותו במערכת. אמרתי שהמערכת הצהירה שהפרטים נקלטו. אמרה שמה שקובע הוא מה שיש לה במחשב, שהפרטים לא נקלטו ושחבל מאוד שגם אני לא קולט מה אומרים לי. שאלתי אם היא מתכוונת למוכן המטאפורי. אמרה שהיא מתכוונת למוכן מאליו. שאני אפס, כנראה. אמרתי לה שעם כל הכבוד לשירותיות השערורייתית שלהם, כל מה שאני צריך זה שהיא תפנה אותי לנקודת שירות ומשם אני כבר אסתדר לבד. ואז קרה נס.

"עכשיו אני רואה שהטופס כן מופיע לי במערכת", היא אמרה. "הללויה", נשאתי כפיים למרומים, "לאן להגיע?" "לשום מקום. קודם צריך לאשר את הטופס", היא ניתקה והלכה לטפל בעוד לקוח מרוצה עם שמשה סדוקה ולב שבור.

בסוף, אחרי שעתיים של המתנה סודקת עצבים, הגיע SMS עם פרטים של המוסך ואישור חד-פעמי לדבר איתם ולתאם החלפת שמשה. באצבע רועדת חייגתי את המספר שהם שלחו לי. המספר, התברר, הוביל למענה הקולי המוכר שגילה לי בסודי סודות שזכיתי להגיע לחברה המובילה בשירותיות ובשקיפות ושמקומי בתור שתיים, ובאמת אחרי שתי דקות השיחה התנתקה. שוב חייגתי למוסך ושוב הגעתי למענה הקולי שסיפר בהתרגשות על השירותים הזוגיים של השקיפות הממושגת או השימוש הממושקף של הזיגוג ההשערי, כבר לא הצלחתי לעקוב בשלב הזה. על סף עילפון מתקדם ענה לי נציג אחד אדיב ששאל מה שלומי. אמרתי שהכול בסדק, רק שאני כל הזמן מגיע אליי במקום למוסך.

"כי כנראה תפוס שם", הוא אמר, "תחכה קצת ותנסה שוב בעוד כמה דקות".

חיכיתי. ניסיתי. הגעתי אליו. הוא ניסה להתקשר אליהם בעצמו ואכן הגיע אל עצמו, אבל הקו היה תפוס משום מה.

"שמע", אמרתי, "אולי פשוט תתאם לי מועד הגעה למוסך?" "זה בלתי אפשרי", אמר הנציג של החברה המשקיעה בשירותיות ובשקיפות וכבר לא נשאר לה כוח להשקיע בלקוח.

הבנתי באימה שזה לא סתם סדק, זה סודוקו. הביטוח, החברה, המוסך, כולם זורקים אותי ממשבצת למשבצת ובסוף אני נופל בין השמשות. זאת אומרת בין הכיסאות. אין סדק בעולם. כלומר יש, זאת בדיוק הבעיה.

באמצעים מיוחדים שלא כאן המקום לגלות מה הם (חיפוש קצר בגוגל) הצלחתי להשיג מספר טלפון נוסף של המוסך. התקשרתי אליו. ענה לי פקס (באיזו שנה אנחנו?). התקשרתי שוב למספר הראשון. המענה הקולי שמח לשמוע שהתגעגתי אליו. ניתקתי והתקשרתי לשני. פקס. פתאום עלה בדעתי שהמוסך הוא בעצם שלוחה של המוסד - שניהם קיימים אבל לא נראים, שניהם תומכים בסרבנות (המוסד בסרבנות פוליטית, המוסך סתם מסרב לדבר איתי), המוסד מתרחק מאור השמש, המוסך מהשמשה.

ואולי, אמרתי לעצמי בקול סדוק, אולי זאת בעצם כן מטאפורה למצבנו ולסדק ההולך ונפער בינינו. לחוסר היכולת לדבר, לתאם, לתקן.

ובסוף אנחנו מוצאים את עצמנו בלי צדק, עם סדק, ובלי שמץ של מושג קלוש איך ממשיכים מכאן הלאה. ●

צילום: שאטרטוק

הסדק הוא רק מטאפורה למצבנו. אילוסטרציה

באמצעים מיוחדים שלא כאן המקום לגלות מה הם (חיפוש קצר בגוגל) הצלחתי להשיג מספר טלפון נוסף של המוסך. התקשרתי אליו. ענה לי פקס (באיזו שנה אנחנו?). התקשרתי שוב למספר הראשון. המענה הקולי שמח לשמוע שהתגעגתי אליו. ניתקתי והתקשרתי לשני. פקס. פתאום עלה בדעתי שהמוסך הוא בעצם שלוחה של המוסד - שניהם קיימים אבל לא נראים

ביום ראשון גיליתי שמשהו נסדק בי. זאת אומרת לא בדיוק בי. זה קרה כשנכנסתי בבוקר למכונית וגיליתי סדק רציני לרוחב השמשה הקדמית.

שאלתי את עצמי איך הוא הגיע לשם, אבל לא היה לי שמץ של רעיון. גם הסדק לא אמר כלום, רק הביט בי מהזוגית במבט מזוגג. בתור התחלה התקשרתי לזה שהייתי צריך להגיע אליו באותו בוקר והודעתי שאני מתעכב כי יש לי סדק רכב ברחב. זאת אומרת ברכב. רחב.

"מה?" הוא התבלבל, "מה יש לך?" "סדק", אמרתי, "ממש רחב".

"אה, זאת מטאפורה למצבנו", הוא אמר בטון מלא משמעות. "לא מטאפורה", אמרתי, "סדק אמיתי".

"הבנתי, אנרכיסטים חסמו את הכביש ודפקו לך על השמשה עם דגלים".

"לא, אפילו עוד לא יצאתי מהבית".

"אז איך הסדק קשור למחאה?"

"מי אמר שהוא קשור?"

"כל דבר קשור למחאה".

"הסדק קשור למחאה כמו שצמצום עילת הסבירות קשור להפיכה משטרית".

"אהה", הוא לחש, "מטאפורה".

"לפעמים סדק הוא רק סדק", אמרתי לו והתקשרתי לחברת הביטוח כדי לשאול מה לעשות. הם הפנו אותי לחברה שמתמחה בזוגות, תיקוני שמשות וטיפול בנהגים לא יוצלחים כמוני.

"דבר איתם", אמרו לי, "הם יטפלו בך צ'ק צ'ק".

חברה לא אנושית

צ'ק צ'ק התקשרתי לחברת הזוגות, שם בישר לי מענה קולי שהגעתי לחברה המובילה בתחום, ששמה דגש מיוחד על שירותיות ועל שקיפות (כי זוגות כאילו), וכדי שהם יוכלו לטפל בי אני צריך קודם כול למלא קריאה מקוונת, אחרת בכלל לא ידברו איתי. רציתי לשאול איך ממלאים את הקריאה המקוונת, אבל המענה היה קולי וקולי לא קיבל מענה. המתנתי שיענה בן אדם ממשי, ובאמת אחרי כמה דקות ענתה מישהי שהסבירה שהחברה שמה דגש מיוחד על שירותיות ושקיפות ושהיא לא יכולה לעזור כי לא פתחתי קריאה מקוונת.

"בסדר", אמרתי, "אבל איך עושים את זה?"

התברר שחברת הזוגות מעמידה את השירותיות והשקיפות בראש סדר העדיפויות, לכן, כדי לייעל את השירות אני צריך להתקשר שוב, להקיש את מספר הטלפון שלי, לחכות שישלחו לי קישור ב-SMS ואז למלא את הקריאה המקוונת ולקוות בכוונה גדולה. אמרתי לה שאם אנחנו כבר מדברים למה שלא נסגור את העניין בינינו, אבל היא הסבירה שהיא רק מענה אנושי ושהחברה שלה לא ממש דוגלת באנושיות.

"כן", נאנחתי, "אנחנו חיים בחברה שהופכת לפחות ופחות אנושית".

"לא הבנתי", היא אמרה.

"עזוב", אמרתי, "מטאפורה".

והיא באמת עזבה.

התקשרתי שוב. המענה הקולי שמח לשמוע שחזרתי והודיע שהחברה מעמידה את השירותיות והשקיפות בראש סדר העדיפויות שלה. הוא גם סקר באוזני את כל השירותים המתקדמים שלה, כולל השירותים החדשים של המנכ"ל שהמים יורדים בהם בצורה מקוונת לגמרי. אחרי שהתיש אותי במשך שתי דקות הוא הודיע בטון חגיגי שעכשיו אני יכול להקליד את מספר הטלפון שלי ומיד יישלח אליי הקישור המיוחל. הקלדתי את המספר והשיחה נותקה. קישור לא הגיע. התקשרתי שוב, שמעתי בתקיפות על שקיפות ועדיפות ושוב רשמתי את מספר הטלפון. לא הגיע קישור. שוב התקשרתי, שירותיות, שירותיות, רשמתי, נרשמתי. לא התרשמו.

אחרי החיגו הרביעי סוף סוף הגיע SMS עם הקישור שציווה עליי למלא פרטים אישיים ולצרף תמונות של הרכב הפגום ובעליו הפגום עוד יותר. מילאתי את הפקודות, לחצתי על "שלח" ונשלחתי למלא הכול מההתחלה. זאת אומרת כל הפרטים שרשמתי נמחקו. מילאתי שוב,

גירפסת

דירה ב'קדם' שיש בה גם גינה וגם מרפסת!

קדם כל גירפסת נהדרת!

הצטרפו לעשרות המשפחות שכבר נהנות מגירפסות מפנקות ומאיכות חיים בשכונה החדשה באבני חפץ שהפכה לסיפור הצלחה ביהודה ושומרון

- דירות מרפסת וגינה המאפשרות פונקציונאליות ביום יום
- דירות גן אחרונות למזדרזים לרכוש
- מיקום מצוין במרכז הארץ - רק 15 דקות מכביש 6

שלב ד'
הבניה בעיצומה!
מחל-מ-1,490,000
בלבד!

בחתימת החוזה
והיתרה באכלוס

20%

עכשיו במבצע
ל-10 הראשונים

הריזהב

הפרוייקט בליווי
בנקאי של בנק לאומי

לפרטים נוספים, צרו קשר:

076-5992850

חפשו בגוגל: קדם הרי זהב

מסע תענוגות לארץ הפקקים

בדרך לתבור, לכנרת, לירושלים ולים המלח – לוקחים את ספר המסעות של מארק טווין מלפני 150 שנה ומקבלים פרופורציה של הודיה על הפלא הגדול שאנחנו חיים בו

בירושלים, מהלך שיכריע את פיתוחה של העיר לטובה ויגרום לכך שהיא תגדל להיות בסופו של דבר עיר הבירה שהיא היום. אבל בסיוור שלו ירושלים היא האכזבה הגדולה מכול.

כשהעיר מתגלה לעיניו על שברי החומות שלה, בכיפות, במסגדים ובכנסיות שלה, הוא כותב: "המחשבות שירושלים מעוררת מלאות פיוט, השראה גדולה ויותר מכול כבוד". אבל כשהוא נכנס פנימה אין מאוֹכזב ממנו. "אדם קל רגליים יכול לצאת מחומות ירושלים ולהקיף את העיר הקפה מלאה בשעה אחת... בשלל כיפותיה הקטנות היא דומה לדלת בית סוהר אופקית ועבה", והשיא: "מצורעים, נכים, יודעים אלא מילה אחת בשפה אחת - הבקשיש הנצחי... ירושלים היא עיר קודרת, משממה, חסרת חיים. לא הייתי רוצה לחיות בה". בעת ביקורו של טווין בעיר היא מונה ארבעה עשר אלף תושבים. היום, אחרי קצת יותר מ-150 שנה, מתגוררים בה קרוב למיליון בני אדם. היא עיר שיש בה מוסדות שלטון של מדינה, יש בה בתי חולים מהטובים בעולם, אוניברסיטה בעלת מוניטין, מאות בתי כנסת ובתי מדרש, מוזיאונים, תרבות מתפתחת, מכוני מחקר וכן, גם כמה בעיות של דיוור, ניקיון ועוני ואתגרים עם האוכלוסייה הערבית. יש בעיות, לא כדאי לעצום את העיניים, אבל תראה איזה פלא. זה פנטסטי בכל קנה מידה. אגב, טווין היה פרוֹיִהוּדי וכתב בשבח העם הזה. על הקונגרס הציוני הראשון כתב, בציניות כהרגלו: "לא טוב להניח לעם הזה לגלות את כוחו. אילו ידעו הסוסים מה כוחם, לא היינו רוכבים עוד". מעניין מה היה אומר טווין אם היה קופץ לכאן רק לרגע ורואה מה חוללו פה היהודים.

שכחנו את הביצות

וזה לא רק ירושלים. מדובר בכל צפון הארץ וגם ים המלח. לקראת עונת הטיולים שהתחדשה עלינו לטובה אני ממליצה לכל בית להעמיס על הרכב, לצד בגדי הים, המגבות, פק"ל הקפה והסירים, גם את ספרו של טווין. אני מציעה להגיע איתו לאזור התבור, שעליו הוא כותב: "לא תמצא כפר אחד ויחיד לכל אורכו - לא במרחק שלושים מייל בשום כיוון. ישנם שניים שלושה מאהלים בדואיים, אך לא יישוב קבע אחד".

או לקרוא מספרו ליד הכנרת, שהוא קורא לה שלולית שמימיה מזוהמים. על הגליל הוא כותב "מדבריות שוממים", "תילים צחיחים". את עמק יזרעאל הוא דווקא משבח, אבל מציין שהוא "מנוקד בשוליו בכפרים לבנים צפופים ומשורטטים". היום הכול נראה אחרת. מיושב, חרוש, ירוק, פורח. הספר הזה רווי נקודות ציון נוצריות. מי שמסוגל לבלוע את כל זה יגלה את ארץ ישראל של פעם, על אוכלוסייתה הדלה, האלימה והענייה. עדות נאמנה למה שהיה פה באמת לפני חזרת היהודים לארצם.

השבוע נפטר דוג, דוד לייטנר, ניצול השואה המפורסם שחגג את העובדה שעם ישראל חי בקול גדול ובעמידה זקופה. בני הדור שלו, שידעו מה היא גלות וזכו לראות את הגאולה בעיניים, הולך ונפרד מאיתנו. אנחנו וילדינו כבר נולדנו לתוך הנס הזה, ולפעמים אנחנו שוכחים את השיממון והביצות ומסירות הנפש. הדרך להעריך את היש הנפלא הזה היא לראות מה היה כאן לפני תקופה קצרה מאוד. רגע במונחים היסטוריים. הספר הסרקסטי הזה מעניק פרופורציה ומאשר שאנחנו עפים קדימה בתהליך פלאי שאין לו הסבר. עם הספר הזה, או עדויות אחרות מאותה תקופה, הפקקים בדרך לטיול, המריבות של הילדים ואפילו החדשות (למה להקשיב לחדשות בזמן חופשה?) יישמעו לכם אחרת. ●

איור: שאול גרד

כדאי לקרוא מספרו ליד הכנרת, שהוא קורא לה שלולית שמימיה מזוהמים. על הגליל הוא כותב "מדבריות שוממים", "תילים צחיחים". את עמק יזרעאל הוא דווקא משבח, אבל מציין שהוא "מנוקד בשוליו בכפרים לבנים צפופים ומשורטטים". היום הכול נראה אחרת. מיושב, חרוש, ירוק, פורח

לעמוד בפקק זה תענוג מפוקפק. להיתקל בעומס תנועה כשאת מאחרת לפגישה, זה כבר מעצבן. להזדחל בכביש כשהרכב גדוש בילדים שמצפים לחופשה - זה אתגר שאין לתאר. ועדיין, תמחלו לי, יש מקום אחד בישראל שבו אם הדרך עמוסה ואין אפשרות לזוז אני לא כועסת אלא דווקא שמחה (כוכבית: לא חסימות כבישים, פקקים רגילים של פעם). המקום הזה הוא ירושלים.

לפני תשע שנים, כשמבצע צוק איתן טלטל את הארץ, רוקנו האזעקות את אתרי התיירות בישראל, ובהם גם את ירושלים. בקיץ ההוא עליתי עם שלושה ילדים לסיור מיוחד בעיר דוד שהתבטל מחוסר ביקוש. המקום ההומה בדרך כלל היה ריק ממבקרים ואנחנו זכינו, לא בשמחה רבה, לסיור פרטי. כלומר הסיור היה מעולה, אבל לא שמחנו בבדידותנו. הרחובות היו שוממים, חנייה הייתה בשפע, אף פעם לא ראיתי את העיר ככה. במקום לשמוח על הכבישים הפנויים, נעצבתי. תיירים ביטלו ביקורים בארץ, ואזרחי ישראל העדיפו לעלות צפונה או להישאר קרובים למרחב המוגן בבית. מאז חלפו כמה שנים, אבל השריטה הקטנה הזאת לא עברה. בכל פעם שאני רואה את רחובות ירושלים הומים, אפילו צפופים, אני שמחה. בכל פעם שעמוס בכביש, הלב מתרונן. כנראה שהמצב טוב, טוב מאוד אפילו, אם אנשים יוצאים להופעות ולקניות ולסיור בעיר העתיקה, או סתם הולכים לעמל יומם בעיר הבירה.

ממש לפני שבוע היינו בשיא האבל על ירושלים, אמרנו את תפילת "נחם" וביקשנו רחמים על עיר אבלה, חרבה, בזויה ושוממה. עיר ששרויה בלי בניה, בזויה מכבודה ושוממה מאין יושב. היום התפילה הזאת נאמרת כבר בכמה נוסחים, מרוככים יותר, כי ירושלים שלנו מיושבת, מפותחת ופורחת מאי פעם. אבל מבט קצר לאחור יראה לנו תמונה שונה בתכלית.

לעג שמכסה על אכזבה

כולם מכירים את ספרו של מרק טווין 'מסע תענוגות לארץ הקודש' ומרבים לצטט ממנו את הפסקה 'נדמה לי שמכל הארצות בעלות הנוף המדכדך, ארץ ישראל מחזיקה בכתר. הגבעות קירחות, צבען דהוי, וצורתן רחוקה מלשוב את העין. העמקים הם מדבריות מכוערים המעוטרים בשוליהם בצמחייה דלה, שפניה כמו אומרות יגון וייאוש'. לסיום הפסקה ההיא קובע טווין: "וזהי ארץ משממה, חסרת תקווה, שבורת לב". טווין הגיע לארץ במסגרת שיט של צליינים ותיירים נוצרים מארצות הברית אל דרום אירופה, צפון אפריקה וארץ ישראל. הספר 'מסע תענוגות' הוא רק חלק מסדרת הכתבות שפרסם במהלך השיט שלו, החלק שמתעד את ארץ ישראל. הפסקה הזאת, המפורסמת, היא לא הגרועה שבספר. לאורך כל הדרך טווין מתפתל, שלא לומר מתענה, מהביקור בארץ הקודש. הספר שלו גדוש סרקום וציניות והרבה מאוד לעג, שמכסים בקושי על פליאה ואכזבה גדולה. המידע שהיה לטווין על ישראל התבסס על התנ"ך, על הברית החדשה ועל רשמים של צליינים שביקרו בה לפניו. כל אלה תיארו את הארץ כולה ואת ירושלים בפרט כמקום נישא ומרומם, גדוש ניסים ורווי מקומות מקודשים. כולם התעלמו מהמציאות בשטח, מהאוכלוסייה שגרה פה, מהשממה והעזובה, העוני וחוסר הקדמה. טווין חובט בנצרות ובאמונותיה בלי רחמים, ומעמת את כל מה שקרא, את כל מה שתיארו לפניו, עם המציאות העגומה.

הוא הגיע לכאן בקיץ 1867, עשר שנים לפני ייסוד פתח תקווה וממש במקביל לתחילת יציאת היהודים מחומות העיר העתיקה

"העולם פגע בי, אז העולם חייב לי"

טוב מאוד ובתת מודע שלך מוצפת תחושת קורבנות איומה.

זה בדיוק מה שמוביל לנוק העצום שמתרחש מאחורי תחושת הקורבנות הזו.

"מה הנוק?" שאלה?

"הקורבן, המסכן, מרגיש סוג של אישור מאוד חזק להתנהג בצורה לא מוסרית"

"למה?" שאלה

"כי אם העולם היה כלפיי כל כך רע: אז העולם פגע בי, העולם חייב לי!"

יש לי אישור לעשות דברים שלשאר האנשים בחברה (שלא נפגעו כמוני) אין לגיטימציה.

אבל אצלך תחושת הקורבנות הייתה מוסווית, כי בנוסף לזה שאת לא הסתובבת עם תודעה של קורבן ולא דיברת את זה, היתה לך תדמית חיצונית ששמרת עליה חזק כי הרגשת שאם התדמית שלך תתפרק תאלצי לחזור ולפגוש את המקום המרוסק הזה של האובדן הגדול שלך ואת בשום אופן לא מוכנה לפגוש את זה, מבחינתך לשמור על המקום הזה, זה על החיים ועל המוות.

חיצונית שמרת על תדמית של אשה חזקה, ערכית שמתקתקת את כל החיים האלה לפי הספר וזה אפשר לשמר את המקום של המסכנות שאת לא יכולה לוותר עליו, כי איך תוותר על המנגנון שהציל אותך כשהיית בת 12? אבל היום את לא צריכה יותר את המנגנון הזה שהפך להיות נוקשה ולא רלוונטי.

המנגנונים ההישרדותיים שאימצת במהלך השנים מונעים מהנפש שלך להתפתח ונשארת תקועה אי שם בגיל 12 מבחינת יכולת ההתמודדות הנפשית במקום המהותי הזה.

אם תמשיכי לתחזק את הפער הזה, הוא ימשיך לגדול ולהתעצם עד שבסוף תרסקי את החיים שלך בדרך זו או אחרת כי הנפש לא באמת יכולה להחזיק בכזה פער לנצח והיא לא תוותר ותניח לך.

בסוף, יש חוקיות לבריאה ואם לא נלמד לחיות את חיינו לפיה, אז נאלץ להתמודד עם מחלות והרס עצמי עצום.

שהיא לא מסוגלת לשאת אותו, אז המנגנון מנתק את תחושת הכאב מתוך מקום בריא והישרדותי.

תבני, היית חייבת לעשות את זה, זו הייתה ממש פעולת הצלה של הנפש.

הבעיה, כשאנחנו לא מטפלים במקום הזה, אז המקום הזה משתמר ומתקבע והבעיה במנגנון הזה שנוצר נתק מאוד גדול בין המצב הכואב והקשה הזה שחוויית לבין התודעה שאת מסתובבת איתה.

הנפש לא קיבלה רשות להרגיש את הכאב ולהתאבל על האובדן ולא נוצרה אפשרות לריפוי טבעי עם החלמה של המקום הפצוע הזה וככל שעבר יותר זמן, כמו כל פצע שלא מטופל זה החמיר והחריף וכך גם הפער הלך העמיק והתרחב בין המקום הנפשי שלך לתודעה.

בתודעה, את לא מסתובבת עם הבנה שאת מרגישה קורבן, אבל הנפש מרגישה את זה

לא הייתי באבל ולא סבלתי משום כאבים זה רק גרם לי להסתכל על החיים באופטימיות" ענתה גלית בחיוך.

"זה בדיוק מה שמצריך טיפול."

אני אגיד את זה עם המון זהירות ועדינות אבל אי אפשר לא לשים את האמת על השולחן על מנת להצליח באמת להתמודד."

"מה? אני לא מבינה מה הבעיה? אני מרגישה שהכל בסדר אצלי" התנגדה גלית "אובדן הקשר עם אמא שלך בגיל כל כך צעיר ובפתאומיות כזו היה אובדן קשה מאוד עם כאב עצום ובלתי נסבל" התחלתי להסביר

"כאב, אין מה לומר, אבל לא כמו שאת מתארת."

אני לא הרגשתי את כל הכאב הזה ככה" מיד הגיבה גלית

"נכון, זה מנגנון הגנה נפוץ מאוד של הנפש. כשהנפש נתקלת בכאב נפשי חזק מדי

"נמאס לי מהדרך שבה גלית מתייחסת אלי, אני מרגיש שהיא לא מעריכה ואפילו מזלזלת בכל מה שאני עושה" ואז פנה אליה זאביק ואמר: "מתי פעם אחרונה אמרת לי מילה טובה?"

"אני לא מפרגנת לך?" שאלה בפליאה גלית "מפרגנת? את לא סופרת אותי בכלל, את לא רואה אותי ממטר!!!" התעצבן זאביק "זה ממש קשה וכואב להיות בקשר שבו אתה מרגיש כך כך מזלזל" פניתי אליו "את יודעת, אני מתעצבן וכואב לי אבל זה לא מפתיע אותי."

אני רואה איזה חוסר הערכה יש לה לאבא שלה ולאחותה.

היא לא מעריכה את כל מה שהם עושים עבורה ואני לא רוצה לפרט את כמות לשון הרע שהיא מדברת עליהם, אבל לי נמאס, אני מתעקש שיהיה בקשר שלנו הערכה ואני לא מסכים לזלזול הזה יותר" אמר זאביק בדמעות

"הרבה פעמים, יש מצב, שבן אדם עובר בחייו אירועים קשים בהם הוא חווה חוסר צדק לא מידתי, אירועי חיים שמשאירים אותו בחוויה שבה הוא מרגיש שהוא הפך להיות קורבן של החיים האלה."

הוא לא מצליח להפריד בין הכאב המשמעותי והבלתי מעורער של החוויה הטראומטית שהוא עבר לבין תחושת הקורבנות והמסכנות שמתלווה לזה.

ואז מה שקורה, תחושת הקורבנות הזאת מתחילה להשתחזר בכל מיני דרכים ואחת מהדרכים היא יצירת קשרים הרסניים שממחישים ומקבעים לו את תחושת הקורבנות.

תחושת הקורבנות מקבלת חיזוק ומעמיקה בנפשו ככל שהבחירות שלו בחייו רעות ופוגעניות, כך הוא מייצר בצורה לא מודעת כמובן, חיים קשים מלאי סבל שמנציחים את מצבו הקורבני.

הוא לא נפרד לעולם מאותה תחושה "בטוחה ומוכרת" שחובקת אותו של חווית המסכנות

"אני לא מרגישה שזה המקרה שלי" אמרה בריחוק גלית

"צודקת. זה באמת לא לגמרי המקרה שלך. נכון איבדתי את אמא שלי זה באמת לא קל אבל אני קיבלתי את זה יחסית בסדר, אולי באיזה מקום זה הפך אותי לילדה הרבה יותר חזקה ובוגרת, אפילו היה לי יתרונות על אחרים מתוך החסרון הזה" התגוננה

"אבל רציתי להבין ממך קצת על התקופה של האבל שעברת, על כל הכאבים שליוו אותך לאורך השנים..."

"זה מה שאני אומרת, זה חיזק וחישל אותי,

חנה דיין - טיפול זוגי ופרטני לנשים

במשברי חיים ברוח הפסיכולוגיה היהודית

קליניקה פרטית במרכז

מטפלת ומייצעת גם בזום ובטלפון

מייל: hanna.tipul@gmail.com

טלפון: 054-4480705

לכל המאמרים: www.hannad.co.il

(טיפול פרטני לגברים ניתן על ידי מטפל)

כפר הדין

"לא הופתענו מהודעת
השופטים על קריסת התיק,
לא הייתה אפילו עדות אחת
טובה מבחינת התביעה". ד"ר
עדי סבו ומושיק קוברסקי

**חבורת האזרחים, חלקם מהשמאל, שנפגשה
אקראית בהפגנה ונחשפה לעוולות בתיק 4000,
הקימה בתגובה את פרויקט 315. עבודת הנמלים
שעשו גילתה את שקרי התביעה בתיק, אבל
הוצאת הצדק לאור גבתה מהם מחירים אישיים**

אסף משניות // צילום: משה ביטון

עדות שהפריכה בכל תשובה את הטענות בכתב האישום. ניר חפץ בבית המשפט

טרחו לבדוק האם האירועים אכן קרו. ככה למשל יש הודעות מיישועה לאנשי נתניהו כמו ניר חפץ, שאומר להם שהבקשה שלהם להוריד כתבה בוצעה, למרות שהכתבה נמצאת עד היום באתר. זה די פשוט לבדוק, ויש בלי סוף אירועים כאלה".

קוברסקי מוסיף: "יש אירועים שזה ממש בוטה. למשל שיש כתבה נגד שרה נתניהו, וצוות התקשורת של המשפחה ביקש מהאתר להכניס את תגובתה, כי במקור הם לא עשו זאת. מדובר באתיקה עיתונאית בסיסית שהפכה לחלק מכתב האישום, כי לדעת הפרקליטות מדובר במענה חיובי חריג".

הבדיקה שלכם העלתה שיש בכלל אירועים שבהם היה 'מענה חריג' לבקשות נתניהו?

"בשישה מקרים שאולי אפשר לטעון זאת. בשאר המקרים מדובר באמת, או בדברים שלא קרו, או בדברים שפורסמו בכל מקום אחר, ולא פעם בצורה הרבה יותר תוקפנית מאשר בשאר הערוצים. וצריך להזכיר עוד משהו שגילה ז'ק חן, עורך הדין של משפחת אלוביץ'. הוא גילה שברגע שמסירים את הסינון שהפרקליטות עשתה בפלאפון של ישועה, מגלים התכתבויות שלו לבקשות כמעט זהות מכל קצוות הקשת הפוליטית. איך אפשר לומר שמדובר בהיענות חריגה, אם הם עשו אותו דבר לכל אחד?"

מיעוט בקרב החברים בהייטק

קל להישאב עם סבו וקוברסקי עמוק לנבכי תיקי נתניהו. הם עצמם יכולים לדבר על כך שעות ארוכות. תיקיות עבות כרס המכילות מאות ואלפי מסמכים נוצרו במהלך השנתיים וחצי האחרונות שבהן הם חוקרים את תיקי נתניהו, חלקן נמצאות על השולחן שלפנינו, בביתה של עדי סבו. אבל הדבר שהם שמים לב אליו יותר מכול הוא לא פרטי התיקים והמשפט המתנהל, אלא דווקא השינוי שחל בהם ובחייהם האישיים.

"זה מבחינתי כמו חיים חדשים. יש את החיים שלפני הפרויקט ויש את החיים שאחרי", אומרת סבו. "זה לא רק המעבר החברתי שעשיתי, זה גם משהו באישיות שלי. בתחילת הדרך ריאיון כמו זה שאנחנו עושים עכשיו בכלל לא היה מתרחש. לא הייתי מסוגלת לשבת מול תקשורת ולדבר. הרגשתי לא בנוח, לא בבית. היום זה כבר אחרת".

מה עשית כשפנו אלייך בתחילת הדרך לראיונות?

"בעיקר העברתי אותם למושיק וגיא. הם הרגישו יותר בנוח במקום הזה. אבל היום אני במקום אחר לגמרי. לא רק שאני מתראיינת, אני אפילו מארחת אתכם בבית שלי", היא אומרת בחיוך.

הסתמי הזה לא אומר כלום, אבל ברגע ששומעים את האיטס המדובר מבינים מדוע דווקא האירוע הזה הדליק ללוי נורה אדומה, ומדוע הסיפור הזה הוביל להירתמותם של שאר המתנדבים בפרויקט.

"מדובר היה בסיקור של שרה נתניהו באתר וואלה על זה שהיא נבחרה על ידי מגזין פורבס לאישה המשפיעה בישראל. גיא זכר את הסיפור הזה מאתרי חדשות אחרים ומערוצי טלוויזיה, ולכן זה היה נראה לו מוזר שהסיפור הזה נכנס לכתב האישום כסיקור חיובי חריג. הוא החליט לשבת ולקרוא את הכתבות בנושא הזה בשאר גופי החדשות וגילה שהסיקור בוואלה היה הכי תקיף ולא אוהד מבין כל האתרים והערוצים. ממש כתבו שם על שרה מילים כמו 'מקור כוחה הוא חור שחור שאינו נודע' או דברים נוספים בסגנון", אומרת סבו.

"זה היה השלב שבו גיא הבין שאם יש פה סעיף אחד שהמצציאות מראה שהוא הפוך לגמרי ממה שנטען בכתב האישום, יש מצב שיש עוד הרבה סעיפים כאלה. הבעיה היא שלעבור על הכול לוקח הרבה זמן. זאת עבודה שמצריכה הרבה מאוד אנשים. ואז הוא פונה אליי ואומר לי שהוא רוצה להקים מערך מתנדבים שיעברו על כל 315 האירועים האלה, ויבדקו מה נכון ומה לא. תוך כמה שעות התנדבו קרוב ל-50 איש למלאכה, חלקם עורכי דין, חלקם הייטקיסטים ועוד מהמון תחומים. התיישבנו, יצרנו מסמך שבו כל אחד מיילא את הפרטים שלו, ואז חילקנו את העבודה לצוותים", משחזר קוברסקי.

מה שגילו הצוותים הדהים אותם הרבה יותר, אבל לשם כך צריך להקדים הסבר קצר. "כתב האישום מציג 315 מקרים של היענות חריגה, שזה אומר או בקשה להעלות כתבה חיובית על נתניהו ומשפחתו, לשנות סיקור או להוריד כתבות שאינן טובות לנתניהו. במהלך השנים שעליהן נסוב כתב האישום, התפרסמו באתר וואלה יותר מ-15 אלף כתבות על נתניהו ועל הליכו. מתוך כל הכתבות הללו, הפרקליטות החליטה להגיש כתב אישום על 315 מקרים", מתנדבת סבו להסביר.

זה לא נשמע כמו המון אירועים. מה גיליתם ברגע שצללתם לתוך כל המקרים בכתב האישום?

"שיותר מחצי מהמקרים בכלל לא קרו, ובחצי אחר של המקרים מדובר בהודעת דוברות שפורסמה בכל מקום, ואתה כעיתונאי יודע שהן יוצאות בתפוצה רחבה וכל כתב מקבל אינספור כאלה מדי יום. הפרקליטות עשתה כאן עבודה ממש רעה. את כל התיק הם ביססו על הפלאפון האישי של אילן ישועה, שהיה מנכ"ל וואלה. אבל הם לא

קוברסקי בן ה-66, יום הייטק מצליח. יחד איתם מנהל את הפרויקט משה מלל, גם הוא איש הייטק. כשהתפרסמו הדיווחים על דברי השופטים, הם מיד הרימו טלפון האחד לשני.

"זה היה יום סופר מאושר. והאמת, זה התחיל עוד קצת קודם לכן. כבר כשיצאו הדיווחים על כך שהשופטים קראו לפרקליטים משני הצדדים לשיחה דחופה, התחלנו הימורים בקבוצת הוואטסאפ שלנו למה בדיוק הם קראו להם", אומר קוברסקי. "התיאוריות עפו מכל עבר. אני הייתי הכי אופטימית ואמרתי שאני חושבת שהם ביקשו מהתביעה לקצץ המון עדים כי אין בהם צורך. בסוף הייתי הכי קרובה, אבל גם אני לא האמנתי שהם יגידו שהתביעה לא מצליחה להוכיח את תיק השוחד וכדאי להתקפל ממנו. זה היה הרבה יותר טוב ממה שמישהו מאיתנו דמיין", אומרת סבו.

אבל זה לא מאוד הפתיע אתכם שלשם המשפט הולך.

"מי יכול להיות מופתע מזה, כשהוא רואה מה מתרחש בבית המשפט? צריך להיות מאוד מנותקים כדי לחשוב שהתיק הזה מתנהל טוב מבחינת התביעה", אומר קוברסקי. "וסבו מיד מוסיפה: 'לא הייתה אפילו עדות אחת שהייתה טובה מבחינת התביעה. כלום. כשיצאנו לדרך עם הפרויקט לא האמנו שזה יהיה כל כך בולט'".

והדרך, כפי שהם יספרו בשורות הבאות, הייתה ארוכה ומפרכת. אף אחד מהמייסדים אינו משפטן, ואיש מהם לא התחיל לחקור את הטענות שבכתב האישום בפרשת וואלה-בזק בשביל כסף. יתרה מזאת, חלקם אף לא היו אנשי ימין במקור.

נערת הפוסטר של השמאל

"אני פסיכולוגית מחיפה", אומרת סבו. "עד לפני קצת יותר משנתיים הייתי ממש נערת הפוסטר של הסטיגמה על המחנה החברתי שממנו הגעתי. חיפה היא עיר שמאוד מבוססת בשמאל הישראלי, ואני בנוסף גם פסיכולוגית. כל המעטפת החברתית שלי הייתה שמאלנית. לא התעניינתי בפוליטיקה יותר מדי, וממש לא הייתי מעורבת בעולמות התקשורת והמשפטים. אבל כששמעתי שמעמידים את נתניהו לדין על סיקור חיובי באתר וואלה, הבנתי שיש פה משהו לא תקין. זה לא מסתדר. לא שמעתי וידעתי באותו זמן על הטענות על הסיגריות והשמפניות, שגם הן שטויות, אבל סיקור אוהד ידעתי שלא היה. בסוף כולנו חיים כאן, כולנו יודעים בדיוק איך התקשורת סיקרה ומסקרת את נתניהו, ובטח אתר וואלה. זה היה לי חשוד, וזה התחיל להזיז אותי לכיוון הימין. כשגלית דיסטל-אטבריאן אמרה להגיע לסיכור גורן בפתח תקווה, להפגנת נגד של תומכי נתניהו מול המפגינים נגד מנדלבליט בזמנו, החלטתי לצאת בפעם הראשונה בחיי להפגין על משהו. הגעתי לשם עם הבת שלי, אור, ושם גם פגשתי בפעם הראשונה את מושיק".

בהפגנות הן בפתח תקווה גם נולד פרויקט 315. "אני זוכר את ההפגנה הזאת טוב מאוד. היא הייתה בסביבות ראש השנה, וכשהגעתי לשם ראיתי הרבה מאוד אנשים שלא נראו במבט ראשון כמו תומכי ימין או תומכי נתניהו. מאז התחלנו להיפגש בהפגנות כל הזמן. שלא כמו עדי, אני כן מגיעה עם עמדות ימין עוד מלפני תיקי נתניהו, אבל לא חשבתי שאי פעם אקדיש חלק כל כך חשוב בחיי לטיפול בסוגיות משפטיות כאלה. באחת ההפגנות בחודש אפריל ניגש אליי גיא לוי ואמר לי משהו מדהים. הוא אמר שהוא עבר בחודשים האחרונים על נספח הראיות בתיק 4000, אותו מסמך שמוציג את 315 הסעיפים, ולפחות באחד מהמקרים, ועוד די בתחילת הנספחים, התביעה הכניסה אירוע שלא קרה", אומר קוברסקי.

האירוע שלא קרה, שממנו נולד הפרויקט, הוא מקרה מספר 11. בשביל הציבור הרחב המספר

שיצא הדיווח בחדשות 13 על כך שהשופטים במשפט נתניהו הודיעו לתביעה כי היא לא מצליחה להוכיח את תיק השוחד בתיק 4000, צהלות שמחה נשמעו בביתה של עדי סבו בחיפה ובביתו של מושיק קוברסקי בנס ציונה. אחרי הכול, בשנתיים האחרונות הם הפכו עולמות כדי להוביל לתוצאה הזאת בדיוק. העובדה שהמאמץ אכן השתלם איננה מובנת מאליה בקונסטלציה התקשורתית-משפטית הנוכחית.

חלקם אולי מכירים את השמות, במיוחד אם אתם עוקבים אדוקים אחרי משפט נתניהו, בדגש על שידורי ערוץ 14 והאולפן הפתוח של עורכת הדין כנרת בראשי. למרבית הציבור הישראלי שמוותיהם ופניהם של השניים אינם מוכרים, אולם את הפרויקט שבו הם שותפים קשה היה להחמיץ. פרויקט 315 לקח על עצמו מטרה אחת ברורה: להוכיח שכל הטענות בכתב האישום על סיקור חיובי לנתניהו באתר וואלה, המכונה תיק 4000, פשוט אינן מתיישבות עם המציאות.

מייסד הפרויקט הוא גיא לוי, שכיום משמש כדובר הליכוד. זאת גם הסיבה שהוא אינו יכול להתראיין. שניים משותפיו להנהלת הפרויקט הם ד"ר עדי סבו בת ה-53, פסיכולוגית, ומושיק

מושיק קוברסקי:

"מה שעשו לנחקרים זה פשע. כולם מכירים את מה שעשו לניר חפץ, אבל מה ששאל אלוביץ' עבר חמור בכמה דרגות. אדם מבוגר, חולה לב, שנכצע כיזית ונפשית בצורה בלתי הפיכה. כשעצרו אותו בבוקר בביתו הוא אמר לשוטרים שיש לו בדיקת אקו לב. הם לא נתנו לו לעשות את הבדיקה. באיזה עולם זה תקין? לארי הרו הרסו את החיים, הבית שלו התפרק בעקבות מה שעשו לו"

"הפרויקט יצר שינוי דרמטי בכל החיים שלי. כמעט כל החוג החברתי שלי השתנה. כל החברים השמאלנים שלי כבר לא מדברים איתי, אבל במקומם יש לי מעגל חברתי אחר שאני נורא אוהבת. היום חשוב לי שהמעגל החברתי שאני נמצאת בו יהיה עם אידאולוגיה דומה לשלי. אבל הדבר הכי קשה היה הניתוק מהמשפחה"

"זה הנושא שהכי כואב לנו. אנחנו נחשפים כרגע לאירועים האלה במשפט נתניהו, שהוא עוד יחסית גלוי לציבור. אבל אנחנו לא יודעים מה קורה בשאר החקירות. עורכי דין בכירים אמרו לנו שבחקירות אחרות זה עוד יותר גרוע. הסבירו לנו על שיטות של שתילת זיכרון לעדים ועוד שלל דברים מזעזעים. מי שנותן לזה גיבוי אלה השופטים. אין אף אחד שנותן את הדין על המעשים האלה, אז החוקרים והתובעים פשוט ממשיכים בשיטת מצליח. אין אפשר להאמין שבבית המשפט מתנהל משפט צדק, באיזשהו נושא, כשמבינים שככה מגיעות העדויות ונאספות הראיות? הרי מדובר במעשים לא חוקיים בשום צורה", מסכם קוברסקי.

לפני סיום שיחתנו, אני שואל אותם מה הלאה מבחינתם. הרי משפט נתניהו, ארוך ככל שיהיה, יגיע לסיומו. ובשביל אנשים שהשקיעו ימים על גבי ימים בסוגיה הזאת לא פשוט לעבור הלאה. לשניהם יש תשובה ברורה.

"קודם כול, יצרנו פה משפחה. הקשר הזה יישאר בינינו גם אחרי שכל משפטי נתניהו יסתיימו. וחזן מזה, אני לא דואג. הרי לאורך כל הדרך ידענו להמציא את עצמנו מחדש. התחלנו בבדיקה מעמיקה של 315 המקרים המתוארים בכתב האישום, אבל מזמן אנחנו כבר לא שם. למדנו את כל סוגיות וענפי התיק לעומק. כולל דברים שקשורים לפרשת הצוללות, שהיא בכלל הזיה מן אחר. אז אני די בטוח שנמצא את עצמנו גם אחרי סוף המשפט", אומר קוברסקי. "אני לא יודעת להגיד מה יהיה אחר כך, אבל ברור לי שאנחנו לא נתפור וניפרד", מאשרת סבו, "כבר היום חלק מהמתנדבים כבר לא לוקחים חלק פעיל בפעילות כי פחות צריך, ואנחנו עדיין בקשר איתם כל הזמן. היום שאחרי פחות מעסיק אותנו כרגע. בעיקר חשוב לנו שהאמת תצא לאור, ולהיות נאמנים לאמת. גם אם יש לזה מחירים לא תמיד פשוטים".

היא הולכת ומתבררת יותר ויותר ככל שרואים איך התיקים קורסים בבית המשפט".

כתבי המשפט ניזונים מהפרקליטות

שינוי משמעותי נוסף שעברו השניים הוא יחסם לכלי התקשורת. במיוחד סבו, שבמשך שנים לא חוותה באופן אישי את מה שרבים בימין מרגישים כבר שנים כתקשורת שאינה הוגנת. "היום הכי בולט שבו נחשפתי לעובדה שהתקשורת פשוט מועלת בתפקידה היה בעדות של ניר חפץ. הוא העיד כעד מדינה, אבל העדות שלו סתרה בכל שאלה ושאלה את הטענות בכתבי האישום. הוא אפילו העיד במשפט שאלוביץ' עניין את נתניהו כקליפת השום. אבל בסוף העדות שלו הוא אמר משפט שהיה תלוש מכל הקשר. הוא אמר 'אני לא חשבת שנתניהו היה כשיר לקבל החלטות ביטחוניות. לא חשבת את זה אז ואני לא חושב את זה היום'. זה לא קשור בשום צורה לתיק, אבל זה מה שכל הכתבים דיווחו עליו מהעדות הזאת. זה שהעדות עצמה פגעה אנושות בתיק בכלל לא עניין אותם", היא מספרת.

"אין תקשורת בישראל. לפחות לא בגופי המיינסטרים הגדולים. יושבת באולם הזה הילה קובו, דוברת הפרקליטות. היא זאת שמטפלת בעיתונאים לאורך כל המשפט. היא יודעת שהדברים האלה ייאמרו, וקשה שלא להניח שהיא פשוט שולחת את זה בתפוצה רחבה לכל הכתבים כדי שיפרסמו. והם עושים זאת בלי טיפת ביקורת. אתה רואה אותם בהפסקות הולכים ומדברים עם התובעים, מבקשים מהם אינפורמציה. חלק מהכתבים בכלל לא נמצאים באולם כשהם מוציאים את ההודעות האלה. וזה לא שאפשר לצפות במשפט מרחוק, כי הוא לא מושדר. ברור שהם פשוט מקבלים תדריכים מהדוברות של הפרקליטות ומעבירים אותם מילה במילה, גם אם אין המון קשר למה שמתחולל בפועל בבית המשפט עצמו", אומר קוברסקי.

לא רק ביקורת על התנהלות התקשורת יש לסבו וקוברסקי. הנושא שהכי כואב להם ומרתיע להם את הדם הוא התנהלות הפרקליטות ביחס לנחקרים עצמם. לטענתם, בכל צורה שבה משפטי נתניהו יסתיימו דבר אחד ברור: הפרקליטות והמשטרה יצטרכו לעשות בדק בית ולרענן את הנהלים.

"זה משהו שאנחנו לא מדברים עליו מספיק. מה שעשו לנחקרים שהם לא נתניהו זה פשע. כולם מכירים את מה שעשו לניר חפץ, וגם זה באופן חלקי, אבל מה ששאל אלוביץ' עבר זה חמור בכמה דרגות. מדובר באדם שמבוגר מחפץ ב־20 שנה, חולה לב, שנפגע גם פיזית וגם נפשית בצורה בלתי הפיכה", אומרת סבו.

"אלה סיפורים מזעזעים. כשעצרו אותו בבוקר בביתו הוא אמר לשוטרים שיש לו בדיקת אקו לב בעוד כמה שעות. החוקר אמר לו בתגובה צינית שאולי לא כדאי להיכנס לעסקים אם כך. הם לא נתנו לו ללכת לעשות את הבדיקה באותו יום. באיזה עולם זה תקין? לארי הרו הם פשוט הרסו את החיים. הבית שלו התפרק בעקבות מה שעשו לו", אומר קוברסקי.

"זה מרגיש כאילו הפרקליטות מתנהלת מתוך נקמנות ולא מתוך ענייניות. תסתכל מה הם עושים לפילבר. הוא עבר חקירות קשות, נאלץ לשבת בבית שבעה חודשים בלי להתפרנס, והעדות שלו הסתיימה לפני שנה. עכשיו הפרקליטות שוקלת להגיד נגדו כתב אישום, כי העדות שלו בבית המשפט די חירבה להם את התיק 4000. לעוזרי נתניהו שכביכול הפריעו לו עם הרכב והמגפון גם מתכננים כתב אישום על הטרדת עד, למרות שפילבר מעולם לא הגיש נגדם תלונה והוא בכלל לא היה בביתו באותו זמן. לעומת זאת, מול עיתונאים שבאמת הטרידו עדים אין כלום. בתכל'ס, מי שמטריד את העדים זאת הפרקליטות עצמה", אומרת סבו.

רל"ביסטית (מחנה 'רק לא ביבי', א"מ). אנשים שלא מסוגלים לשמוע את השם של נתניהו. לא מסוגלים להגיד עליו דבר אחד חיובי. אבל אני הסתכלתי על המציאות, וזה יצר אצלי מסע פנימי. ממקום שלא ממש מתעניין בפוליטיקה, אבל מקבל את התפיסה שנתניהו הוא אסון לישראל, הבנתי שזה לא המצב בשום צורה. מה שראיתי זה אדם שמשקיע את כל כולו לטובת מדינת ישראל, ובסך הכול מנהל אותה די טוב. רחוק מאוד מהשטן שמציירים אותו כל הזמן. הגעתי למצב שבו אני אומרת למי שאומר לי משהו רע על נתניהו, שיביא הוכחה כלשהי לדבריו. אני לא מאמינה יותר לסיפורים נגדו, פשוט כי ראיתי שבדרך כלל מעלילים עליו עלילות", היא אומרת.

איך זה השפיע על הקשר שלך עם הסביבה הקרובה?

"זה יצר שינוי דרמטי בכל החיים שלי. כמעט כל החוג החברתי שלי השתנה. כל החברים השמאלנים שלי כבר לא מדברים איתי. חלק ניתקו את הקשר מצידם, עם אחרים אני ניתקתי את הקשר במהלך הדרך. אבל במקומם יש לי מעגל חברתי אחר שאני נורא אוהבת. היום חשוב לי שהמעגל החברתי שאני נמצאת בו יהיה עם אידאולוגיה דומה לשלי. אבל הדבר הכי קשה היה הניתוק מהמשפחה".

היו בני משפחה שניתקו איתך קשר בעקבות הפעילות שלך?

"לצער כן. חלק מהמשפחה ניתקו קשר. זה התחיל בזה שחלק מהמשפחה והחברים ממש עשו לי שיחות פרידה. העבירו את המסר שהם לא רוצים איתי קשר יותר. היום זה כבר פחות כואב ממה שזה היה בהתחלה".

אצל קוברסקי המצב שונה. זה לא שמשפחתו חולקת איתו אותן עמדות, אבל הם מוצאו את הנוסחה שבה המחלוקת הללו לא יובילו לנתק. "אני ואחיות שלי החלטנו שאנחנו נוקטים בשיטה של התעלמות. זה נושא שלא עולה לשולחן. ברגע שנושא המשפט של נתניהו או הרפורמה המשפטית בכלל עולה בשיח, זה מיד מוביל לפיצוצים. אז החלטנו שממש לא כדאי להעלות את הסוגיה. לכן אנחנו מדברים על כל דבר אחר, ואנחנו בקשר מאוד טוב. אבל זה לא המצב אצל הרבה אנשים אחרים", הוא אומר.

"זה לא סוד שבתקופה הזאת משפחות נקרעות. מאוד קשה לשמור על משפחה שלמה מאוחדת כי המצב הופך להיות יותר ויותר קיצוני", מוסיפה סבו בכאב.

"אנחנו גם יודעים את מי אנחנו מאשימים בקרע הזה", מחדד קוברסקי, "מדובר במי שישבו בפרקליטות ובמשטרה והרסו את המדינה עם כתבי האישום האלה. בסוף, כל הכאוס שאנחנו תקועים בו התחיל ברגע שבו הוגשו כתבי האישום האלה תוך כדי מערכת בחירות, במטרה להעיף את נתניהו מהשלטון. זאת אמת שלא נעים לומר אותה, אבל

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

"זה שינה את עולמנו באינספור דרכים", מוסיף קוברסקי. "אף אחד מאיתנו לא רצה זאת, אבל הפכנו לסלבס בהמון חוגים. בהפגנות המיליון מיד אחרי יום העצמאות ניגשו אליי המון אנשים וחיבקו אותי, ביקשו סלפי ומה לא. אבל הכי חימם את הלב אלה שאמרו שאנחנו משמשים להם פה".

"ברור שנהיית סלב", סבו משועשעת, "אתה אורח קבוע באולפן ערוץ 14, ואין מי שהופיע יותר ממך בפודקאסט של גדי טאוב".

מי הם האנשים שאומרים לכם שאתם משמשים להם לפה?

"מכל מקום. אני מגיע מעולם ההייטק, כשמאחוריי הקמה והשקעה של הרבה מיזמי הייטק. בעולמות שאני מסתובב בהם העמדות שלי מעולם לא היו פופולריות. בכל זאת, זה מעוץ שמאל. יחד עם זה, יש גם המוני אנשי הייטק שאומרים לי תודה על מה שאני עושה. עדיין צריך לומר שרוב האנשים שאני מכיר מעולמות ההייטק ממש לא בעמדה שלי. הם אומרים שעצוב להם שאלה העמדות שלי, אבל מקבלים את עמדותיי. בסוף, ואת זה הם אומרים כל הזמן, זה ממש לא מעניין אותם אם נתניהו אשם או לא. הסיפור מבחינתם זה החרדים והמתנחלים. הם רוצים לפגוע בהם, ויודעים שאחת הדרכים העיקריות לכך היא פגיעה בנתניהו. מבחינתם כל האמצעים כשרים כדי לפגוע בחרדים ובמתנחלים. האמת לא מעניינת אותם כל כך".

אצל סבו השינוי הרבה יותר משמעותי. כאמור, היא הגיעה ממעוזי השמאל ופעילותה שינתה את כל הסביבה החברתית שלה. "אני הגעתי מסביבה מאוד

צילום: תומר טויבר, פלאש 90

הפגישה האקראית בהפגנות הולידה את הפרויקט. ההפגנות מול ביתו של מנדלבליט

📷 צילום: ענת אנטמן

יואל זילברמן

38 🎂

📍 נשוי לטל ואב לחמישה

🏠 תושב נטור ברמת הגולן

🔨 מייסד ומנכ"ל 'השומר החדש'

התחלה// נולד וגדל במושב ציפורי שבעמק יזרעאל. "סבא וסבתא שלי היו הזוג הראשון שהתחתן במושב ואפילו קנו את הטרקטור הראשון שלו. הרבה מהשדות של ציפורי סבא שלי סיקל במו ידיו".

אבא// חיים זילברמן (69), חקלאי בן חקלאי. "במידה רבה הארגון הוקם בזכותו. אומנם בנסיבות טרגיות, אבל בזכותו ובזכות מצוות כיבוד הורים".

אמא// רותית זילברמן (66). עלתה לארץ בגיל 16 מרומניה, עוסקת ברוקחות. "הדמות המחנכת בבית".

מושביניק// גדל במשק חקלאי משפחתי של בקר וכבשים, לצד גידולי חורף וקיץ. "אווירה מאוד מושבית-חקלאית. ילדות של רכיבה על סוסים, טרקטורונים ואופנועים, יחד עם חברות ילדים מגובשת. נהניתי מכל מה שיש למרחב הכפרי להציע. מצד אחד טבע וחקלאות, ומצד שני אווירה צעירה ומגובשת, שכללה הדרכה בתנועת הנוער של בני המושבים".

יוצא מהבועה// את 12 שנות הלימוד בילה בבית הספר האזורי בנהלל, "בית ספר שהפגיש אותנו גם עם נוער נעל"ה, גם עם בני המושבים וגם עם צעירים וצעירות שהגיעו מיישובים עירוניים באזור, כמו מגדל העמק, עפולה והקריות. זה יצר חיבור מיוחד שהוציא אותנו מהבועה המושבית".

מנחם// במהלך שנות הלימודים בבית הספר התרחש אסון המסוקים שבו נפלו 73 חיילי צה"ל במושב שאר ישוב, בדרך ללבנון. כמה מהלוחמים שנפלו התגוררו בקיבוצים ובמושבים בעמק יזרעאל, כמו גם ביישובים הבדואיים בסביבה. "זה היה אירוע מכונן מבחינתי. בחרו אותי כנציג בית הספר להצטרף למשלחת שהלכה לנחם משפחה בדואית שהבן שלה נהרג בהתרסקות. בהמשך ארגנו יחד טקס משותף של כל ההורים השכולים".

מטייל לזכרו// שלוש שנים לאחר מכן נהרג ממטען צד תא"ל ארז גרשטיין הי"ד, מפקד יחידת הקישור ללבנון. "התחברתי מאוד לדמות שלו. הייתי אחד מחבורה שהייתה יוצאת לטיולי גיווט באופן קבוע לזכרו. זה היה מרכיב חזק בילדות שלי".

צומח// "בבית הספר היו לי מורים שעשיתי איתם הסכמים שיתנו לי ציון עובר ויפטרו אותי מלהיכנס לשיעור. בגיל מבוגר יותר התעניינתי בהרבה תחומים. מצד אחד עשיתי בגרות של 15 יחידות בביוטכנולוגיה, ביוכימיה וביוולוגיה, אבל גם 5 יחידות בתיאטרון. בית הספר נתן לי מרחב מאוד גדול לצמיחה וגיוון".

מכניסט// אחרי שסיים את כיתה י"ב הלך ללמוד במכונה הקדם-צבאית מעיין ברוך בגליל העליון. "לימדו אותנו שם ארבעה מורים שונים מאוד אחד מהשני, ואפילו הפכים: יוסי ברוך מקיבוץ הגושרים ודודו פלמון מכפר הנשיא - שהיה פציפיסט, ומצד שני פרופ' יוסף בן שלמה ז"ל וארז אשל שהיה ממקימי המכילות. השילוב של ארבעתם הפך את השנה למאוד מיוחדת ובמידה רבה היא עיצבה את מי שאני היום".

שייטת// שנת מכינה נוספת עשה במכנית עין פרת בכפר אדומים בראשות מיכה גודמן. משם התגייס לשייטת, שבה שירת במשך חמש שנים. במהלך השירות הצבאי פרצה מלחמת לבנון השנייה. "שישה חברים קרובים נהרגו במלחמה. אירוע שהעלה הרבה סימני שאלה, בשביל מה אני מוכן למות ובשביל מה אני מוכן לחיות. לפני שמונה

שהציבו אותנו כארגון עם הכי הרבה מתנדבים בארץ". בהמשך שוכלל הרעיון לשיתופי פעולה עם בתי ספר ותנועת נוער, ואפילו הקמת רשת של בתי ספר 'אדם ואדמה', ארגון נוער 'התנועה החדשה', תוכנית מנהיגות לכיתות י"ב, מכינה קדם-צבאית וגרעין נח"ל התיישבותי. "בנוסף לכך בנינו תוכנית להכשרת בוגרי צבא לחקלאים יחד עם חברת 'אנשי האדמה' וחברת השקעות ייעודית לחקלאים, כדי להרים מפעל חיים אמיתי ולא הישרדותי".

השפעה// "כשהתחלנו לא היה ארגון אחד שעסק בחיבור והשבת הצעירים לאדמה ולחקלאות. לשמחתנו הרבה מאז שהוקמנו צמחו ארגונים נוספים שהצטרפו למאמץ הזה, כמו רשת בתי הספר רגבים, ארגון השומר יו"ש והחלוץ. לחלקם אף עזרנו וליוונו. אנחנו רואים תנועה אמיתית של צעירים וצעירות שרוצים לחיות חיי שליחות בתחום החקלאות. אפילו הסופרת גלילה רון-פדר עמית כתבה סדרה חדשה של שלושה ספרים, 'הרשת החשאית', שעוסקת בקשר לאדמה".

פרוטקשן// "קיבלנו בקשות לעזרה מאזורי תעשייה, חברות תשתיות ובנייה, בתי מלון, בעלי עסקים קטנים ורשויות מוניציפליות שמשלמות פרוטקשן. זה תחום מפלצתי. אנחנו עוסקים בו ברמה המדינית, אבל כדי לטפל ברמת השטח הבאנו

מקצועות אחרים, וכך אין לחקלאות דור המשך. גילו הממוצע של החקלאי עובר את ה־60. יחד עם זאת, כבר שלושה עשורים שהעם היהודי היושב בציון התנתק מהאדמה. כל האתוס על החזרה לארץ והחיבור לאדמה כמרכיב בזהות שלו נמצא בהתפוררות".

סיוע חירום// לאחר שהשתחרר מצה"ל בשנת 2009 נוצר חיבור עם און ריפמן, בנו של שמוליק ריפמן ז"ל, שהוביל את המאבק של שי דרומי. יחד הקימו השניים את ארגון 'השומר החדש'. "הפעולה העיקרית הייתה הקמת ארגון סיוע חירום לחקלאים, שיחזק את הביטחון האישי שלהם וכן יסייע במענה למחסור בידים עובדות. שהחקלאי לא יהיה לבד בסיטואציה הזאת".

חוזרים// "מבחינת השטח, בעשור שקדם להקמת הארגון לפחות 250,000 דונם קרקע ננטשו. מאז שהארגון הוקם אין חקלאי שהיה במצוקה ונטש מטר אחד של קרקע. נהפוך הוא. חקלאים שנטשו שטח - חזרו אליו".

אחריי// בנוסף למענה מעשי בשטח, השלב הבא היה הקמת פלטפורמות חינוכיות שכוללות התנדבות של קבוצות בני נוער בשטח. "בשנת 2022 הגיעו אלינו יותר מ־120,000 מתנדבים,

חודשים סיימתי תפקיד מ"פ מילואים בשייטת 13. לא מזמן התחלתי תפקיד חדש במילואים".

נשאר בשטח// תוך כדי השירות הצבאי ניסתה משפחה של עבריינים להשתלט על שטחי המרעה של המשפחה בציפורי, תוך שימוש באלימות קשה. "זה הביא את אבא למשבר מנטלי מאוד גדול והחלטתי להיכנס לתמונה ולסייע. במהלך התקופה עברתי לגור בשטח. גרתי בשדות במשך שנתיים וחצי, עד שטל ואני התחתנו ועברנו לגור באזור ירושלים".

החצי השני// טל זילברמן. השניים הכירו במכינה בעין פרת. "היא למדה במחזור המקביל אליי". טל רופאת נשים ויש להם חמישה ילדים בני שלוש עד עשר.

חקלאות בהתפוררות// חודש וחצי אחרי שגר בשטח כבר גייס 45 מתנדבים לסייע לו בשמירה. "אחרי ארבעה חודשים ארגנתי יחד עם מאיר הר ציון ז"ל כינוס שהגיעו אליו יותר ממאה חקלאים מכל רחבי הארץ. שם צמחה אצלי התובנה שהחקלאים נמצאים במאבק קיומי כמעט בלתי אפשרי, גם מבחינת הביטחון האישי שלהם וגם בגלל המחסור בידים עובדות. החקלאים היו עושים הכול כדי שהילדים שלהם ימצאו

חנה קטן
chanakatan@gmail.com

לנו כבר עשיתם רילוקיישן

רילוקיישן? לא נבהלנו. אז בא הטיעון האקולוגי על אסון הצפיפות ואיכות הסביבה. אבירי האקולוגיה ואיכות הסביבה שמתנגדים לשימוש בכלים חד-פעמיים מבעירים צמיגים, מפזרים גרפיטי ומדביקים בדבק פלסטי מודעות שמטנפות את ארצנו. מצד אחד אני כל כך שמחה לראות את אחינו נושאים דגלים וטוענים לבעלות על הארץ האהובה הזאת, אך מאידך יש פה חילול הקודש. זאת זכות ענקית לשאת את הדגל הזה, שאבות אבותינו רק יכלו לחלום עליו, והיא שמורה למי שאוהב את הארץ הזאת אהבת אמת. לא אהבה התלויה בדבר, לא למי שמאיים לנטוש אותה או את מוסדותיה, לקדוח חור בספינה ולהטביע את כולנו יחד. יש למשל כאלפיים רופאים שאיימו ברילוקיישן. אז איימו. לא נראה לי שיש מי שמחכה להם בזרועות פתוחות ולא כל כך מהר עוזבים ארץ מולדת. מי כמוני יודעת כמה זה קשה, אפילו כאשר עוזבים אותה לטובת הגשמת חלום.

הביטוי "רילוקיישן", עתק בלשון הקודש התקנית, מתאר מעבר אדם ממדינתו למדינה אחרת והתמקמות בה, בדרך כלל באופן זמני. המונח המקובל למעבר קבוע ממדינה אחת לאחרת הוא הגירה, ובארץ - ירידה. מעניין שדווקא באנגלית הביטוי relocation משמש בדרך כלל למעבר דירה באותו אזור, אבל בעברית מתייחסים כנראה לכל העולם ככפר גלובלי ולכן הביטוי משמש לתאר מעבר לארצות אחרות, והעברית המדוברת קובעת.

העולם הוא עגול. הברור הלשוני הזה בא כהקדמה לדין באיומים שנשמעו בשבועות האחרונים מפייהם של חלק מהמתנגדים לרפורמה המשפטית, שעשתה בשבוע שעבר את הצעד הראשון שלה. טייסים ורופאים והייטקיסטים וקצינים במילואים הודיעו שהם שוקלים רילוקיישן, שזאת בעצם מילה מכובסת לירידה מהארץ. וכמה העולם הוא עגול. אני נזכרת ברילוקיישן אמיתי שהם עשו לנו לפני שמונה עשרה שנה. אלפי משפחות רילקשו מגוש קטיף וצפון השומרון נגד רצונן, ועד היום הן מתמודדות עם הניוד הכפוי הזה. גם אנחנו היינו מהמגורשים, כאשר הבית שלנו בנצרים הושמד באבחת טרקטור כאילו היה זה משחק לגו. מעניין שאף מגורש לא איים שהוא יעשה עוד צעד ברילוקיישן הזה וירד מהארץ. להפך, האנשים רצו להיאחז באדמה האהובה, עם המחיר שזה גבה ברמת הבטיחות האישית. בעיניים כלות ראו המגורשים את השטחים הפורחים שהם השאירו אחריהם הופכים לדינונות חול מופקרות, את היישובים המקסימים שבנו במו ידיהם הופכים לעיי חורבות. ולמרות הבגידה של השלטון בהם, למרות הפרת החוזה בין האזרח למדינתו ברגל גסה בגיבוי מוחלט של בית המשפט העליון, הם נמצאים כאן איתנו, מגדלים את צאצאיהם הרבים לחיים של בניין הארץ והעם.

נקבל אתכם בחזרה. הארץ הזאת של כולנו, זו אינה דירה להשכיר. אבל אין מה להיבהל. אני חושבת שמדובר בעקומה קלאסית של תהליך אבל, שיש בו ארבעה שלבים עד למציאת איזון מחדש: הכחשה, כעס, עצב והשלמה. את ההכחשה כבר עברנו - הכול עלה עכשיו לשולחן, הגענו לזעם, וצריך לחכות בסבלנות להתקיימות השלבים הבאים. עם ישראל לא מפחד דרך ארוכה.

ובכל מקרה, אחים יקרים, רופאים, טייסים ואנשי הייטק - אני מבטיחה שכאשר תרצו לחזור נקבל אתכם בזרועות פתוחות בלי תנאים מוקדמים. כך זה אצל אחים. ●

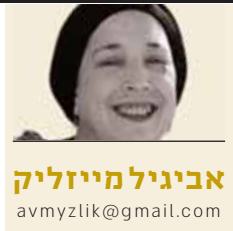

איור: עדי דוד

טייסים ורופאים והייטקיסטים וקצינים במילואים הודיעו שהם שוקלים רילוקיישן, שזאת בעצם מילה מכובסת לירידה מהארץ. וכמה העולם הוא עגול. אני נזכרת ברילוקיישן אמיתי שהם עשו לנו לפני שמונה עשרה שנה. אלפי משפחות רילקשו מגוש קטיף וצפון השומרון נגד רצונן, ועד היום הן מתמודדות עם הניוד הכפוי הזה

ד'ה וו בן 18. בשבועות האחרונים אני חיה בתחושה של ד'ה וו - déjà vu. עברו 18 שנה, ונדמה כי רק אתמול היה, וכימים ההם כך בזמן הזה. הביטויים "מלחמת אחים", "שנאת חיים", "שריפת אסמים", "חורבן הבית" ודומיהם עלו אז ברמה, והנה היום הם נישאים בכל המדיות בשנית, וזה עצוב מאוד מאוד. גם ביטויים אחרים, מודרניים יותר, נשמעים מפה ומשם. חלק ממתנגדי הרפורמה נוהגים לשאת את השם המפורש דמוקרטיה כמין סיסמה שאמורה להוביל אותם קדימה. הם מגיני הדמוקרטיה, בעוד שהצד השני, אנחנו, מואשמים שאיננו כאלה. אבל יש כאן בעיה אמיתית בהבנת הנקרא: אנחנו מחזקים את הדמוקרטיה, שהיא שלטון העם, בכך שאנחנו מבקשים למנוע מקבוצה של אנשים שלא נבחרו לכך לבטל חוקים של הנציגים החוקיים של העם רק על סמך הסבירות הסובייקטיבית שבפיהם. הדמוקרט כאן הוא דווקא מי שעוצר את שיכרון הכוח של בית המשפט העליון. כעת הגיע הזמן להתנער ולהתחיל לעמוד על זהותה היהודית של מדינתנו האהובה. אירועי השבועות האחרונים רק העצימו את הקריאה. שנים לקח לציבור שלנו לקרוא את המפה, ולהבין שאנחנו נמצאים בתוך מאבק מפוצמר - מאבק בתודעה המודחלת שנוגסת בכל סממן יהודי ולא יודעת שובע.

לאיזו ברית הגיע בן גוריון. אבל על כל זה אפשר להתווכח. מה שאי אפשר להתווכח עליו הוא התשובה הניצחת שענו בכמה הפגנות אנשי הצד שלנו למפגינים נגד הרפורמה המשפטית: כל צעקת "ד'מור-ק'רטיה" נענתה בצעקת "ד'מור-גר' פיה", צעקה שאין עליה תשובה. כי אכן זה כל הסיפור, ויודעים את זה רוב המפגינים והמוחים מכל הצדדים: הציבור "הנאור" מבין שהוא הולך ופוחת בכמותו יחסית לציבור המסורתי. אומנם הילודה בארץ גבוהה יחסית, שניים-שלושה ילדים בממוצע לכל משפחה לעומת ילד אחד לכל משפחה בערך במדינות ה-OECD. אבל ממוצע הילודה בציבור המסורתי הוא סביב חמישה ילדים ואף יותר, והטור ההנדסי הזה הולך ועולה ובא לידי ביטוי בקלפי. הדאגה הזאת הביאה להעלאה מאסיבית, מודעת, מתוכננת, של גויים רוסים לישראל, ולמאמץ להכשיר כמה שיותר אריתראים ועובדים זרים ולהשאירם בארץ באמתלה של זכויות אדם. המאמץ שלהם עקר. גם הילודה של ערביי ישראל צונחת באופן דרסטי עם התגברות המודרנה - נערה ערבית תיכון לעולם לא תסכים לחיות בבית עם אישה נוספת, וגם לא ללדת יותר משניים או שלושה ילדים. הדמוגרפיה ניצבת כדגל אדום לנגד עיניהם, וגם העולים היהודים לארץ רובם דתיים ומסורתיים. מי שדווקא ראה בעין יפה את גדילת העם היהודי הוא דוד בן גוריון, שהיה בין הראשונים שעודד את תופעת המשפחה הברוכה ודאג לתקצב ולצ'פר את המשפחות הוולדניות. הוא דאג למענקי ילודה של מאה לירות ללידת הילד העשירי, ואף הגיע לטקסי ברית המילה של ילדים מספר עשר. בן גוריון הקים את הוועדה הממשלתית לדמוגרפיה, שזכיתי להיות בין חבריה. אגב, בזמנו קיבלתי איום מוועדת האתיקה של ההסתדרות הרפואית על השתתפותי בוועדה הממשלתית הזאת (שבה ישבו גם בדואים ודרוזים), בטענה שאסור לי לעודד ילודה יהודית. הם איימו לזרוק אותי מהר". השבתי שהם לא צריכים לטרוח: כבר מזמן החלטתי לפרוש בעצמי, בדיוק מהסיבות הללו. קלטתי אז את מה שקולטים היום לפחות אלף רופאים ויותר: לאן הרוח של הר"י נושבת.

להניח את המספרים

לפעמים יש לנו חשק לגזור מחיינו את החלקים הלא רצויים. אבל מה שטוב לנו באמת הוא לחיות את חיינו כפי שהם, על החלקים הכחות מוארים, ולצמוח משם

אחת ההחלטות הכי קשות בחיים היא ההחלטה לחיות אותם. את החיים האלה בדיוק, החיים שלי. היכן שהוא בין שלל הכותרות המבאסות שאפשר עכשיו למצוא בחדשות, ראיתי השבוע רעיון חדשני של לא זוכרת כבר מי, ומעדיפה גם לא לזכור. ההצעה המבריקה שלו למציאות ההווה הנוכחית הייתה לחלק את המדינה שלנו לשני חלקים - ישראל ויהודה. לא אכנס כאן לפרטים בנוגע לרעיון שלו, כי לא על זה רציתי לדבר. רק התפעלתי מהדרך המקורית שבה הוא פותר את הבעיות שלו בחיים - פשוט לוקח מספרים וגוזר! רק רציתי לשאול אותו, מה הוא יעשה כשגם בתוך מחצית המדינה שלו יצוצו בעיות נוספות, האם הוא פשוט ימשיך לגזור?

וכשחשבתי על זה עוד קצת, הבנתי שלמרות שההצעה שלו קיצונית למדי, באיזה שהוא מקום גם אני הייתי עושה אותו דבר אילו רק יכולתי. הייתי לוקחת מספרים וגוזרת מהחיים שלי את כל מה שלא מתאים לי. דבר ראשון הייתי גוזרת את חשבון הבנק שלי, מעבירה אותו למדינה השכנה ומספחת לעצמי חשבון בנק עם סכומים שונים לגמרי. הייתי גוזרת את השכן שמשפץ מעליי והפועלים החרוצים שלו עושים לי השכמה בשבע בבוקר. גוזרת את כל מי שעומד בפקק לפניי, את כל החורים בשיניים, גוזרת את נדודי השינה המטרפים, כן. הם חייבים להיגזר ומהר. גוזרת את החופש הגדול, איזה שם משובש! חופש למי? כן, אם אני ממשיכה בכיוון הזה - קרוב לוודאי שגם כשאסתכל בראי אגזור כמעט חצי מהדמות הנשקפת מולי...

כשהייתי קטנה הייתי בטוחה שלהיות מאושרת זה לחיות חיים שאין מה לגזור מהם. נראה היה לי שזו המטרה החשובה ביותר - להשיג את כל דמיונותי בשלמות ורק כך אוכל להיות מאושרת. חשבתי שאם רק אוכל לפתור את כל מה שחסר לי, אם אתאמץ עוד קצת, ממש כמו בסרטים - יגיע רגע כזה שבו אכבוש הכול ואוכל לחיות לנצח באושר ובעושר.

הספר שנשאר על המחשב

אני זוכרת את הזמנים הראשונים של החזרה בתשובה שלי. הייתי מוקפת אז בגל אדיר, בעצם הרבה יותר מגל - זה היה ממש צונאמי - של אנשים כמוני. היינו רבים רבים, והייתה לנו כוז עוצמה, כזה כוח. פשוט כולם חוזרים בתשובה. זה מה שהיה. שער ענקי שנפתח אז, שער לאלפים. זה היה הדור שלנו. משיח היה בכיס שלנו, היינו בטוחים ומאמינים ורוצים כל כך. מצאנו את האור של העולם, גילינו אמת נצחית ומופלאה ומעכשיו אנחנו

עומדים לחיות באמת באושר לנצח. לגבי העושר, זה קצת פחות, אבל מי צריך כסף כשהוא מגדל בבית שלו את ענקי התורה של הדור הבא?

היה לי חלום לכתוב על זה ספר. על המסע המופלא, המטורף, המצחיק, הכאוב, המסע שלא ייאמן שלי ושל כל מי שהיה איתי שם. של בעלי התשובה המתוקים, המוארים, החולמים והתמימים עד דמעות. מסע שמנוקדת הזמן הנוכחית ממש לא קל לספר עליו. ובאמת יש לי במחשב כבר די הרבה פרקים בספר, שכתבתי כנראה רק לעצמי. זה סיפור שאני לא מפסיקה לחשוב עליו, לברר אותו, להתפלל עליו, שמעורר בי כל כך הרבה רגשות ולא מעט כאב. אבל הסיבה שהפסקתי לכתוב הייתה בעיקר בגלל התחושה הברורה שלמרות שלפעמים זה לא נראה כך - אנחנו לגמרי באמצע הסיפור. זה סיפור שכותב השם בעצמו, ועוד מוקדם להסיק ממנו מסקנות, כי אין לי ספק שהנסתר רב על הגלוי.

ובכל זאת, כשעמדתי מול חברה חילונית מעברי הרחוק מאוד, והיא שאלה אם אני שמחה שעשיתי את זה - לא הייתה לי תשובה אוטומטית לשלוף לה. כי את מי היא שואלת, אותי או את זאת שנמצאת בראש שלי עם מספרים שחושפים כל כך הרבה קושי שהלוואי שכבר ייגזר ממני?

להיות כמו הלבנה

ונזכרתי אז ברגע אחד מלפני שבוע. עמדתי במטבח, יום חמישי בערב, מבשלת אוכל לשבת ושומעת באוזניות שיעור של הרב שלנו ב'קול הלשון'. שומעת דיבורים מתוקים שמזכירים לי, כמו תמיד, עד כמה טוב לי לחיות בדיוק כאן. הוא הסביר ששלום מגיע מהמילה שלם. לנו נדמה שהחיים שלנו צריכים להיות מושלמים ורק החצי היפה מדבר אלינו, מרגישים כל כך שבורים ואומללים בגלל כל מה שלא מסתדר כרצוננו ורוצים מציאות מושלמת, שמשום מה ככל שאנחנו רצים אחריה יותר - כך היא מתרחקת מאיתנו. אבל השם ברא עולם אחר, עולם שמורכב תמיד מהפכים. וכמו שהלבנה העגולה והמוארת מתמעטת בכל חודש מחדש עד שנשאר ממנה רק פס - כך גם אנחנו כל הזמן מתמעטים ומתמלאים בכל פעם מחדש. לפעמים נמצאים בצד המואר, ולפעמים פחות, ודווקא זה מה שהופך את החיים שלנו לכל כך יפים. האומץ לחיות אותם בדיוק כמו שהם, שלמים ולא מושלמים. חיים של אמת, שיש בה מקום לכל אחד - גם לאש וגם למים. ●

דבר ראשון הייתי גוזרת את חשבון הבנק שלי, מעבירה אותו למדינה השכנה ומספחת לעצמי חשבון בנק עם סכומים שונים לגמרי. הייתי גוזרת את השכן שמשפץ מעליי והפועלים החרוצים שלו עושים לי השכמה בשבע בבוקר. גוזרת את כל מי שעומד בפקק לפניי, את כל החורים בשיניים, גוזרת את נדודי השינה המטרפים

חכה אוף צלוי עם אגבניות שרי ורוזמרין

מסוג המנות הכל כך קלות ויפות שנדמה כאילו השקענו בהן שעות! מנה מושלמת לימים החמים ולרגע שבו מתחשק לנו ארוחה בריאה, כיפית וטעימה בכלום עבודה. אפשר להחליף את הרוזמרין בפטרוזיליה קצוצה או בזיליקום.

6 מנות

מאן צלייה: 20 דקות

דרשת קושי: קלה

- מלח ופלפל שחור גרוס
- כפית רוזמרין טרי,
- או כף פטרוזיליה
- או בזיליקום, קצוץ
- חצי כוס יין לבן

- 6 מנות חכה אוף ללא מאן וסחוס
- כוס וחצי אגבניות שרי צבאיות
- (או רגילות) חציות
- 4 עיני שום קלופות ופרוסות
- 4 כפות מאן זית

מחממים תנור לחום של 190 מעלות. פורסים את העוף לרצועות ומניחים אותו בתבנית בינונית. מתבלים אותו במלח ופלפל ויוצקים עליו שתי כפות שמן זית, מערבבים היטב. מסדרים בין רצועות העוף את פרוסות השום, חצאי העגבניות והרוזמרין הטרי. מפזרים על הירקות מלח ופלפל ויוצקים את יתרת שמן הזית על הכול. לבסוף מוסיפים את היין לתבנית. מכניסים את התבנית לתנור ללא כיסוי וצולים 15-20 דקות, עד שהעוף מזהיב. לפני ההגשה יפה לקשט את המנה ברבעי לימונים ועשבי תיבול. מגישים חם.

סדרות טיולים

מגשימים חלומות ומתחברים לארץ

סדרות הטיולים לשנת תשפ"ד

זליגה שומרון

טיולים למיטיבי קשב	טיולים למיטיבי קשב	טיולים למיטיבי לכת
מסיירים בעקבות מפקדי תש"ח סדרת סיורים - חורף, לרגל 75 שנה למלחמת העצמאות אביחי ברג ימי ו' בדרגת קושי קלה ציפורי ארץ ישראל סיורי צפרות להיכרות עם ציפורי ארצנו, לצפרים מקצועיים ולמתחילים הצפר ערן בנקר ימי ו' בדרגת קושי קלה חדשות בעתירות סדרת סיורים אל חפירות ארכיאולוגיות עכשוויות בהדרת החופרים עצמם דוד רוזנטל ימי ו' בדרגת קושי קלה לטייל עם התנ"ך להבין את ספר מלכים דרך השטח עם התנ"ך ביד בנימין טרופר ימי ד' בדרגת קושי קלה מאוד טבע ופריחה בהר הטוב סיורים אל אתרים ייחודיים ובלתי מוכרים של טבע ופריחה ביהודה ושומרון נוה כסלו ימי ו' בדרגת קושי קלה ערב ירושלמי סיורים בעקבות מנהיגים ומשוררים בירושלים ענת הופמן וארז ברטמן ימי ד' ערב בדרגת קושי קלה	"בעקבות המקורות" סדרת סיורים וטיולים לאוהבי לכת בעקבות העשור האחרון לשלטון המנדט הבריטי אריה רוטנברג ימי ב' בדרגת קושי קלה-בינונית "תולדות עמ"י בארצו" סדרת ימי עיון וסיורים, ממרד בר כוכב ועד הקמת המדינה אריה רוטנברג ימי ג' בדרגת קושי קלה בעקבות יהושע בן נון בין האתרים: גשר אדם, הר גריזים, תל חצור ועוד הרב ד"ר יואל בן נון ימי א' בדרגת קושי קלה	דו יומי בשביל ישראל סיום השביל בשלוש שנים בשתי רמות קושי מיטיבי לכת כ-20 ק"מ הליכה ביום אוהבי לכת כ-15 ק"מ הליכה ביום גדי חיימוב וגלעד גרוס ימי ד'-ה' אוטובוס צמוד חד יומי בשביל ישראל סיום השביל בחמש שנים בשתי רמות קושי אוהבי לכת כ-15 ק"מ ביום לייט" דרגת קושי קלה כ-10 ק"מ ביום יעקב גרוס ימי ה' אוטובוס צמוד ללכת בשביליך קהילת המטיילים שלנו בשבילים נבחרים ברחבי הארץ נדב פרנקל ימים ד'-ו-ה' אוטובוס צמוד שביל ישראל המזרחי משוטטי עציון בקטעים נבחרים מהשביל נדב פרנקל יום ו' רכבים פרטיים מילדות לבגרות חגיגת בת/בר מצוה הורים וילדים בשביל ישראל גדי חיימוב ונוה כסלו יום ו' ובחופשות רכבים פרטיים